

T-5

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), a u vezi sa članom 96. i 101. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19) na prijedlog Ministarstva zdravstva, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 100. sjednici, održanoj dana 02.04.2021. godine, donosi

ZAKLJUČAK

I.

Prima se na znanje Izvještaj o izvršenju Finansijskog plana Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu.

II.

Izvještaj iz tačke I. ovog zaključka upućuje se u skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-*M-4519* /21
Datum, 02.04.2021. godine
Zenica

PREMIJER

Mirnes Bašić

DOSTAVLJENO

1x Ministarstvo zdravstva,

1x Stručna služba Skupštine,

1x Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona,
putem Ministarstva zdravstva,

1x a/a.

Broj: 01-100-41-363/21
Zenica, 26.02.2021.godine

Na osnovu člana 93. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19), člana 103. stav 1. alineja 4. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 30/97, 7/02, 70/08, 48/11 i 36/18), člana 19. i 28. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 69/14, 14/15, 4/16 i 19/18), člana 19. i 22. Uredbe o računovodstvu budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 34/14), Računovodstvenih politika za Federalne budžetske korisnike Klasa 7 - tačka 79 raspored prihoda („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 58/16), člana 18. Statuta Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona i člana 25. Odluke o izvršavanju Finansijskog plana Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu, Upravni odbor Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona na 41. sjednici, održanoj 26.02.2021. godine, donio je

ODLUKU

o usvajanju Izvještaja o izvršenju Finansijskog plana Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu

I

Usvaja se Izvještaj o izvršenju Finansijskog plana Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu, u kojem su iskazani sljedeći rezultati poslovanja:

I - PRIHODI I PRIMICI	188.845.285,00
II - RASHODI I IZDACI	188.071.940,00
III - VIŠAK PRIHODA	773.345,00

II

Sastavni dio ove Odluke je Izvještaj o izvršenju Finansijskog plana Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu.

III

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

DOSTAVLJENO:

- 1x Ministarstvo zdravstva ZDK,
- 1x Vlada Zeničko-dobojskog kantona
putem Ministarstva zdravstva ZDK,
- 1x Komisija za popis obračuna i potraživanja,
- 1x Direktor Zavoda,
- 2x Pomoćnik direktora,
- 2x Služba za pravne i opće poslove (U.O.),
- 1x Služba za sprovođenje zdravstvenog osiguranja
i analitičko-planske poslove,
- 1x Služba za finansijske i računovodstvene poslove i
- 1x a/a.

Almir Redžić, dipl. pravnik

**ZAVOD ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA**

**Izveštaj o izvršenju Finansijskog plana
Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona
za 2020. godinu**

Zenica, februar 2021. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD	04
1.1.	Osnovne karakteristike poslovanja u 2020. godini	04
2.	Finansijski plan i izvršenje Finansijskog plana za 2020. godinu	06
3.	Prihodi i primici za 2020. godinu	08
3.1.	Pregled i struktura ostvarenih prihoda i primitaka za 2020. godinu sa uporednim pokazateljima za 2019. godinu i Finansijskim planom za 2020. godinu	08
4.	Rashodi i izdaci	12
4.1.	Pregled i struktura ostvarenih rashoda i izdataka za 2020. godinu sa uporednim pokazateljima za 2019. godinu i Finansijskim planom za 2020. godinu	13
4.1.1.	Bolnička zdravstvena zaštita u kantonu	22
4.1.1.1.	Pregled fakturiranih bolničkih usluga na kantonu u 2020. godini	23
4.1.1.2.	Bolničke usluge tercijarnog nivoa u kantonu	23
4.2.	Zdravstvena zaštita van kantona	24
4.2.1.1.	Pregled utroška sredstava za liječenje van kantona po zdravstvenim ustanovama	24
4.2.1.2.	Tabela liječenja van kantona - uporedni pokazatelji 2020./2019. godina	26
4.3.	Primarna zdravstvena zaštita	27
4.4.	Preventivna zdravstvena zaštita - papa testovi	28
4.5.	Preventivna zdravstvena zaštita - mamografija	29
4.6.	Konsultativno-specijalistička zdravstvena zaštita	29
4.6.1.	Raspored sredstava za konsultativno-specijalističku zdravstvenu zaštitu po zdravstvenim ustanovama za 2020. godinu	30
4.7.	Lijekovi sa Esencijalne liste	30
4.7.1.	Pregled potrošnje lijekova za period 01.01. - 31.12.2020. godine sa uporednim pokazateljima potrošnje za period 01.01. - 31.12.2019. godine	32
4.7.2.	Tabelarni prikaz potrošnje inzulina sa Esencijalne liste	33
4.7.3.	Tabelarni prikaz rashoda lijekova i inzulina sa esencijalne liste	34
4.7.4.	Tabelarni prikaz ukupnih rashoda lijekova sa esencijalne liste, inzulina i lijekova po posebnom odobrenju	34
4.7.5.	Tabelarni prikaz potrošnje lijekova po posebnom odobrenju	35
4.8.	Ortopedske sprave i pomagala	36
4.9.	Usluge održavanja informacionog sistema	37
5.	Refundacija bolovanja preko 42 dana	37
5.1.	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	38
5.2.	Ustupljena participacija	38
5.3.	Materijalni troškovi Stručne službe Zavoda i kapitalni izdaci	39

5.3.1.	Pregled materijalnih troškova Službe Zavoda za period 01.01. - 31.12.2020. godine	39
6.	FINANSIJSKI REZULTAT	42

1. UVOD

1.1. Osnovne karakteristike poslovanja u 2020. godini

Saglasno odredbama Zakona o budžetima-proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19), člana 103. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 30/97, 07/02, 70/08, 48/11 i 36/18), i podzakonskih akata iz domena ostvarenja prava iz zdravstvenog osiguranja, sačinjen je Izvještaj o izvršenju Finansijskog plana za 2020. godinu.

Ovim izvještajem prezentiraju se sljedeći podaci, pokazatelji i informacije:

- Planiranje finansijskog poslovanja za 2020. godinu i realizacija Finansijskog poslovanja za 2020. godinu,
- Ostvareni prihodi i primici i izvršeni rashodi i izdaci po vrstama u 2020. godini, sa uporednim pokazateljima u odnosu na Finansijski plan za 2020. godinu i ostvarenje u 2019. godini,
- Finansijski rezultat i njegova raspodjela,
- Analiza stalnih sredstava, analiza obaveza i potraživanja,
- Likvidnost Zavoda,
- Troškovi i izdaci Stručne službe Zavoda i
- Zaključci.

Finansijskim planom Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Zavod) za 2020. godinu, utvrđeni su ukupni prihodi i primici u iznosu od 205.336.000,00 KM.

Obavezno zdravstveno osiguranje kao najznačajniji izvor finansiranja zdravstvenog sistema određen je veličinom i međusobnim djelovanjem tri osnovna parametra:

- Obuhvatom aktivnih osiguranika za koje obveznik vrši obračun i uplatu doprinosa za zdravstveno osiguranje;
- Visinom osnovice, tj. bruto plaće na koju se obračunavaju i uplaćuju doprinosi i
- Visinom stope doprinosa.

Prihodi Zavoda prema vrsti dijele se na:

- Porezne prihode koje čine prihodi od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje.
- Neporezne prihode koji se sastoje od: prihoda od pružanja usluga građanima, prihoda od neposrednog učešća osiguranih lica i ostalih prihoda.

Ukupni prihodi i primici u 2020. godini ostvareni su u iznosu od 188.845.285,00 KM, što je za 9.969.080,00 KM ili 5,0% manje u odnosu na isti period 2019. godine i manje za 16.490.715,00 KM u odnosu na planirane.

Prihodi od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje učestvuju sa 99,2%, a neporezni prihodi i primici sa 0,8% za izvještajni period.

Finansiranje prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja vršeno je u okviru planiranih rashoda i izdataka i ostvarenih prihoda i primitaka.

Na visinu pojedinih vrsta rashoda i izdataka utiče zdravstveno stanje stanovništva, broj i starosna struktura osiguranih lica, morbiditet (učestalost oboljenja) i stopa bolovanja.

U izvještajnom periodu obaveznim zdravstvenim osiguranjem obuhvaćeno je 330.092 lica na dan 30.11.2019. godine, dok su ostvareni prihodi i primici po osiguranom licu iznosili 572,10 KM.

Sredstvima obaveznog zdravstvenog osiguranja finansiraju se usluge zdravstvene zaštite koje u skladu sa važećim propisima ostvaruju osigurana lica sa područja Zeničko-dobojskog kantona.

U cilju održavanja dostignutog nivoa finansiranja prava iz zdravstvenog osiguranja, rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 188.071.940,00 KM, što je za 8,41% manje u odnosu na planirane, a za 5,01% manje u odnosu na isti period 2019. godine.

Potraživanje Zavoda na dan 31.12.2020. godine iznosi 3.239.262,81 KM. Ova potraživanja naplaćuju se kontinuirano osim potraživanja po osnovu regresnog postupka (nesreće u saobraćaju i povrede u tučama) koja se vode po redovnom postupku pred sudovima i naplata istih odvijat će se u skladu sa sudskim ishodom. Potraživanja po osnovu stvarnih troškova odnose se na liječenje inostranih osiguranika u hitnim slučajevima prema međunarodnim ugovorima. Zavod je ispostavio obračune INO nosiocima zdravstvenog osiguranja te se naplata očekuje u narednom periodu.

Obaveze Zavoda na dan 31.12.2020. godine iznose 18.260.666,61 KM. Sve obaveze se izmiruju u skladu sa dospeljećem plaćanja regulisanim u svim pojedinačnim ugovorima sa dobavljačima. Obaveze prema radnicima odnose se na platu iz decembra 2020. godine koja je izmirena u januaru 2021. godine.

Sadašnja vrijednost stalnih sredstva na dan 31.12.2020. godine iznosi 5.758.613,87 KM, od čega nabavna vrijednost iznosi 9.604.165,72 KM, a otpisana vrijednost 3.845.551,85 KM.

Izvori sredstava na dan 31.12.2020. godine iznose 5.758.613,87 KM.

Obračunata amortizacija u 2020. godini iznosi 458.768,08 KM.

Zakonske rezerve na dan 31.12.2020. godine iznose 1.000.000,00 KM.

Neraspoređeni višak prihoda na dan 31.12.2020. godine iznosi 842.701.86,00 KM.

Bilansiranjem prihoda i primitaka i rashoda i izdataka ostvaren je višak prihoda i primitaka - suficit u iznosu od 773.345,00 KM.

PERIOD POSLOVANJA	I - XII 2020	I - XII 2019
A. PRIHODI-PRIMICI	188.845.285	198.814.365
B. RASHODI-IZDACI	188.071.940	197.991.114
VIŠAK PRIHODA/RASHODA	773.345	823.251

Priznavanje prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka provodi se prema modificiranom računovodstvenom principu nastanka događaja, prema kojem se prihodi i primici priznaju u računovodstvenom razdoblju u kojem su mjerljivi i raspoloživi, a rashodi i izdaci u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje nastala.

2. Finansijski plan i izvršenje Finansijskog plana za 2020. godinu

Finansijsko poslovanje Zavoda, kao izvanbudžetskog fonda, obavlja se u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Skupština Zeničko-dobojskog kantona je dala saglasnost na Finansijski plan sa Odlukom o izvršavanju Finansijskog plana Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu, a isti je objavljen u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 24/19 i iznosio je 205.336.000,00 KM.

U skladu sa povećanim sredstvima u Finansijskom planu, Zavod je izvršio izmjenu ugovora sa zdravstvenim ustanovama unutar Kantona. Obračun sredstava za ugovaranje urađen je u skladu sa Naredbom o izmjenama i dopunama naredbe o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 58/18).

Upravni odbor Zavoda je na prijedlog Stručne službe u okviru odobrenog Finansijskog plana za 2020. godinu te ostvarenja istog, a u skladu sa članom 59. Zakona o budžetima Federacije Bosne i Hercegovine, izvršio preraspodjelu sredstava sa rashodovnih stavki na kojima je evidentirana ušteda potrošnje u odnosu na planirana sredstva Finansijskim planom, i to sa:

- Ortopedske sprave i pomagala i
- Refundacija bolovanja.

Sredstva su preraspoređena na rashodovne stavke na kojima je evidentirano prekoračenje potrošnje u odnosu na planirana sredstva, i to:

- Lijekovi sa esencijalne liste i
- Bolnička zdravstvena zaštita sekundarnog i tercijarnog nivoa u kantonu.

Saglasnost na preraspodjelu sredstava u Finansijskom planu dalo je Ministarstvo zdravstva Zeničko-dobojskog kantona (broj: 11-11-5673-4/20 od 29.12.2020. godine), a Odluku o preraspodjeli sredstava od ostvarenih ušteda za pokriće dijela prekoračenja u Finansijskom planu za period I - XII 2020. godine (broj: 01-100-36-286/20 od 30.12.2020. godine) donio je Upravni odbor Zavoda na 36. sjednici održanoj 30.12.2020. godine.

Upravni odbor Zavoda je u skladu sa članom 60. stav 1. Zakona o budžetima Federacije Bosne i Hercegovine, Finansijskog plana i Odluke o izvršavanju Finansijskog plana, usvojio Odluku o odobravanju i korištenju sredstava iz tekuće rezerve za pokriće dijela prekoračenja ostvarenih za period I - XII 2020. godine (broj: 01-100-36-287/20 od 30.12.2020. godine). Navedenom Odlukom uvećana su sredstava za primarnu, konsultativno specijalističku i bolničku zdravstvenu zaštitu u kantonu u iznosu od 1.533.160,00 KM.

Kroz anexe ugovora zdravstvenim ustanovama za 2020. godinu za finansiranje zdravstvene zaštite u Zeničko-dobojskom kantonu transferisana su dodatna sredstva u iznosu od 711.107,00 KM.

Preraspodjelom sredstava i Odlukom o korištenju tekuće rezerve izvršeno je pokriće na rashodovnim stavkama koje bilježe prekoračenja u toku godine:

- Lijekovi sa esencijalne liste u iznosu od 1.066.661,00 KM,
- Primarna zdravstvena zaštita u kantonu u iznosu od 846.000,00 KM,
- Primarna zdravstvena zaštita štićenika u zavodima i domovima u iznosu od 104.099,00 KM,
- Konsultativno-specijalistička zdravstvena zaštita u kantonu u iznosu od 324.000,00 KM,
- Bolnička zdravstvena zaštita sekundarnog i tercijarnog nivoa u kantonu u iznosu od 1.202.400,00 KM,
- Stručne usluge u iznosu od 8.734,00 KM i
- Otpis nenaplativih potraživanja u iznosu od 30.000,00 KM.

Planske veličine iz Finansijskog plana su prikazane u izvještaju i iskazano je prekoračenje, a za sva prekoračenja je dato obrazloženje o načinu pokrića prekoračenja.

Na osnovu člana 76. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine rashodi i izdaci se priznaju na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) i u izvještajnom periodu na koji se odnose nezavisno od plaćanja.

3. Prihodi i primici za 2020. godinu

3.1. Pregled i struktura ostvarenih prihoda i primitaka za 2020. godinu sa uporednim pokazateljima za 2019. godinu i Finansijskim planom za 2020. godinu

(TABELA 1.)

R/B	PRIHODI/PRIMICI	EKONOMSKI KOD	OSTVARENJE			FINANSIJSKI PLAN I - XII 2020	INDEX		STRUKTURA
			I - XII 2020	I - XII 2019	(4/5)		(4/6)		
I	2	3	4	5	6	7	8	9	
1.	Doprinos za zdravstveno osiguranje - iz i na plaće	712111	173.974.870	184.367.665	191.289.487	94.4	90.9	92.1	
2.	Doprinos za zdravstveno osiguranje - korisnici penzija	712111	3.936.734	3.792.581	3.470.000	103.8	113.5	2.1	
3.	Doprinos za zdravstveno osiguranje - nezaposlena lica	712133	3.832.831	3.138.504	3.170.985	122.1	120.9	2.0	
4.	Doprinos za zdravstveno osiguranje za izbjegla i raseljena lica	712134	2.049	0	5.000	-	41.0	0.0	
5.	Doprinosi za zdravstveno osiguranje - socijalne kategorije	712135	135.000	135.000	350.000	100.0	38.6	0.1	
6.	Doprinos za zdravstveno osiguranje - ministarstvo obrazovanja	712135	63.001	32.083	65.000	196.4	96.9	0.0	
7.	Doprinos za zdravstveno osiguranje - boracke kategorije	712136	102.495	73.860	85.000	138.8	120.6	0.1	
8.	Doprinos za zdravstveno osiguranje - dobrovoljno osiguranje	712193	74.952	78.628	70.000	95.3	107.1	0.0	
9.	Doprinos za zdravstveno osiguranje od povremenog obavljanja samostalne djelatnosti i samostalnog rada	712116	1.018.177	1.180.239	1.150.000	86.3	88.5	0.5	
10.	Doprinos za zdravstveno osiguranje radnika u inostranstvu i inostranih penzionera - prihod od INO osiguranja	712191	4.246.136	4.330.252	3.750.000	98.1	113.2	2.2	
II.	SVEGA DOPRINOSI ZA SOCIJALNU ZAŠTITU - ZDRAVSTVENO OSIGURANJE (I + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 + 9 + 10):	712000	187.386.246	197.128.811	203.405.472	95,1	92,1	99,2	
I	SVEGA POREZNI PRIHODI:	710000	187.386.246	197.128.811	203.405.472	95,1	92,1	99,2	
11.1.	Prihod od pružanja usluga građanima (premija osiguranja)	722611	1.041.220	1.036.220	1.150.000	100.5	90.5	0.6	
11.2.	Prihod od pružanja usluga drugim (participacija)	722613	359.730	583.494	650.000	61.7	55.3	0.2	
II.	SVEGA PRIHOD OD PRUŽANJA USLUGA GRAĐANIMA:	722610	1.400.950	1.619.714	1.800.000	86,5	77,8	0,7	
12.1.	Prihod po osnovu regresnog postupka	722719	27.616	35.045	70.000	78.8	39.5	0.0	
12.2.	Vlastiti prihodi budžetskih korisnika (prihod od iznajmljivanja poslovnih prostora, stanova)	721122	28.375	26.065	25.528	108.9	111.2	0.0	
12.	SVEGA VLASTITI PRIHODI:	722630	55.992	61.110	95.528	91,6	58,6	0,0	

13.1.	Ostali povrati (ostali prihodi)	722719	0	1.240	30.000	0,0	0,0	0,0
13.	SVEGA POVRATI IZ RANIJIH GODINA:	722710	0	1.240	30.000	0,0	0,0	0,0
14.1.	Ostale neplanirane uplate	722791	2.097	3.490	5.000	60,1	41,9	0,0
14.	SVEGA OSTALE NEPLANIRANE UPLATE:	722790	2.097	3.490	5.000	60,1	41,9	0,0
15.	SVEGA PRIHODI OD PODUZETNIČKIH AKTIVNOSTI I IMOVINE I PRIHODI OD POZITIVNIH KURSNIH RAZLIKA (11 + 12 + 13 + 14):	721000 722000	1.459.039	1.685.554	1.930.528	86,6	75,6	0,8
II	SVEGA NEPOREZNI PRIHODI:	720000	1.459.039	1.685.554	1.930.528	86,6	75,6	0,8
III	UKUPNI PRIHODI (I + II):	700000	188.845.285	198.814.365	205.336.000	95,0	92,0	100,0

U 2020. godini ostvareni su ukupni prihodi i primici u iznosu od 188.845.285,00 KM (TABELA 1), što je za 9.969.080,00 KM ili 5,0% manje u odnosu na 2019. godinu.

Iz tabele je vidljivo da ukupni prihodi od doprinosa za socijalnu zaštitu - zdravstveno osiguranje (porezni prihodi), u strukturi prihoda i primitaka dominiraju i učestvuju sa 187.386.246,00 KM ili 99,2%, ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Isti su manji za 7,9% u odnosu na Finansijski plan i manji su za 4,9% u odnosu na isti period 2019. godine.

U strukturi poreznih prihoda najveći značaj imaju doprinosi iz i na plaće i iznose 173.974.870,00 KM, što je manje za 5,6% u odnosu na 2019. godinu i manji za 9,1% u odnosu na planirana sredstva Finansijskim planom, i čine 92,1% ukupnih prihoda. Manje ostvarenje na ovoj prihodovnoj stavci rezultat je izostalih redovnih uplata za tekuće doprinose od strane RMU Zenica, RMU Breza i RMU Kakanj, kao i manjeg ostvarenja prihoda zbog trajanja stanja pandemije koronavirusa "Covid-19".

Prihodi od doprinosa za zdravstveno osiguranje - korisnici penzija ostvareni su u iznosu od 3.936.734,00 KM, što je za 3,8 % više u odnosu na 2019. godinu i više za 13,5% u odnosu na planirana sredstva Finansijskim planom, i čine 2,1% ukupnih prihoda i primitaka. Federalni zavod PIO/MIO je u izvještajnom periodu uplatio jedanaest mjesečnih tranši iz 2020. godine i jednu tranšu iz 2019. godine. Porast prihoda po ovom osnovu je zbog evidentnog povećanja broja penzionera u 2020. godini.

Prihodi od doprinosa za zdravstveno osiguranje - nezaposlena lica ostvareni su u iznosu od 3.832.831,00 KM, što je za 22,1% više u odnosu na 2019. godinu i za 20,9% veće od planiranih sredstava Finansijskim planom, i čine 2,0% ukupnih prihoda i primitaka. JU Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona je u izvještajnom periodu uplatila novembarsku i decembarsku tranšu iz 2019. godine i jedanaest mjesečnih tranši iz 2020. godine.

Prihodi od doprinosa za zdravstveno osiguranje za izbjegla i raseljena lica u izvještajnom periodu realizovani su u iznosu od 2.049,00 KM.

Prihodi od doprinosa za zdravstveno osiguranje - socijalne kategorije za koje je obveznik Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona u izvještajnom periodu realizovani su u iznosu od 135.000,00 KM, što čini 38,6% planiranih sredstava.

Prihod od doprinosa za zdravstveno osiguranje - Ministarstvo obrazovanja čiji obveznik je Ministarstvo obrazovanja Zeničko-dobojskog kantona realizovan je u iznosu od 63.001,00 KM ili 96,9% planiranih sredstava.

Prihod od doprinosa za zdravstveno osiguranje - boračke kategorije za koje je obveznik Ministarstvo za boračka pitanja Zeničko-dobojskog kantona u izvještajnom periodu naplaćen je u iznosu od 102.495,00 KM što je za 20,6 % više od planiranih sredstava.

U izvještajnom periodu Zavod je naplatio 74.952,00 KM za dobrovoljno osiguranje što je za 4.7% manje u odnosu na 2019. godinu i više za 7.1% u odnosu na planirana sredstva u Finansijskom planu.

Doprinosi za zdravstveno osiguranje od povremenog obavljanja samostalnih djelatnosti i samostalnog rada ostvareni su u iznosu od 1.018.177,00 KM ili za 11,5% manje u odnosu na planirana sredstva ili za 13,7% manje u odnosu na isti period 2019. godine, i čine 0,5% ukupnih prihoda.

Prihodi po osnovu INO osiguranja ostvareni su u iznosu od 4.246.136,00 KM, što je za 1,9% manje u odnosu na 2019. godinu i više za 13,2% u odnosu na planirana sredstva Finansijskim planom, i čine 2,2% ukupnih prihoda i primitaka koji se odnose na transferisana sredstva od Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja po osnovu naplaćenih potraživanja od:

- Republika Hrvatska u iznosu od 2.283.890,77 KM,
- Republika Njemačka u iznosu od 346.298,00 KM,
- Kraljevina Holandija u iznosu od 49.462,81 KM,
- Republika Slovenija u iznosu od 1.566.010,28 KM i
- Republika Srbija - vojni osiguranici u iznosu od 474,10 KM.

Neporezni prihodi ostvareni su u ukupnom iznosu od 1.459.039,00 KM ili 75,6% planiranih sredstava Finansijskim planom ili za 13,4% manje u odnosu na isti period iz 2019. godine.

Najveći značaj u strukturi neporeznih prihoda ima prihod od prodaje premija osiguranja („markica“) i isti je ostvaren u iznosu od 1.041.220,00 KM ili 90,5% planiranih sredstava, i više za 0,5% u odnosu na isti period 2019. godine.

Sredstva koja zdravstvene ustanove naplate od osiguranih lica kao dio neposrednog učešća u pojedinim troškovima korištenja zdravstvene zaštite na teritoriji Zeničko-dobojskog kantona prihodi su Zavoda.

Ukupno ostvareni prihod od neposrednog učešća u korištenju zdravstvene zaštite (participacija) ostvaren je u iznosu od 359.730,00 KM ili 55,3% planiranih sredstava.

Razlog manje uplate na ovoj stavci je zbog smanjenja broja zdravstvenih usluga u ugovornim zdravstvenim ustanovama usljed stanja pandemije koronavirusa „Covid-19“.

Prihod po osnovu regresnog postupka ostvaren je u iznosu od 27.616,00 KM. Naplata regresnog duga se vrši u najvećem dijelu sudskim postupkom koji je dugotrajan, te u narednom periodu očekujemo veću naplatu prihoda po ovom osnovu.

Prihodi od zakupnina naplaćeni su u iznosu od 28.375,00 KM, što je za 11,2% više od planiranih sredstava u Finansijskom planu.

Zavod je po osnovu ostalih neplaniranih uplata ostvario prihod u iznosu od 2.097,00 KM ili 41,9% planiranih sredstava.

4. Rashodi i izdaci

Finansijskim planom Zavoda za 2020. godinu utvrđeni su rashodi i izdaci u iznosu od 205.336.000,00 KM.

U cilju održavanja dostignutog nivoa finansiranja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, rashodi i izdaci Zavoda za 2020. godinu ostvareni su u iznosu od 188.071.940,00 KM, što je za 17.264.060,00 KM ili za 8,41% manje od planiranih, a manje za 5,01 % ili 9.919.174,00 KM u odnosu na 2019. godinu.

Rashode i izdatke Zavoda prema vrsti dijelimo na:

- Rashodi i izdaci za zdravstvenu zaštitu i ostala prava koja proizilaze iz Zakona o zdravstvenom osiguranju,
- Materijalni troškovi Stručne službe Zavoda (rashodi i izdaci za bruto plaće i naknade plaća, naknade troškova zaposlenih, doprinosi poslodavca i ostali doprinosi, izdaci za komunalne usluge i komunikaciju i drugi materijalni troškovi),
- Tekući transferi, drugi tekući rashodi i izdaci i
- Kapitalni izdaci.

4.1. Pregled i struktura ostvarenih rashoda i izdataka za 2020. godinu sa uporednim pokazateljima za 2019. godinu i Finansijskim planom za 2020. godinu

(TABELA 2.)

R/B	RASHODI/IZDACI	EKONOMSKI KOD	OSTVARENJE		FINANSIJSKI PLAN 1 - XII 2020	INDEX		STRUKTURA
			1 - XII 2020	1 - XII 2019		(4/5)	(4/6)	
I	2	3	4	5	6	7	8	9
1.1.	Bruto plaće i naknade plaća	611100	2.205.314	1.804.955	2.615.000	122.18	84.33	1.2
1.2.	Naknade troškova zaposlenih	611200	375.392	316.214	485.000	118.71	77.40	0.2
I	SVEGA PLAĆE I NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH (1.1. + 1.2.):	611000	2.580.705	2.121.169	3.100.000	121.66	83.25	1.4
2.1.	Doprinosi poslodavca	612100	241.056	193.454	275.000	124.61	87.66	0.1
2.	SVEGA DOPRINOSI POSLODAVCA I OSTALI DOPRINOSI (2.1.):	612000	241.056	193.454	275.000	124.61	87.66	0.1
3.1.	Putni troškovi	613100	4.774	5.361	10.000	89.04	47.74	0.0
3.2.	Izdaci za energiju	613200	63.616	60.413	80.000	105.30	79.52	0.0
3.3.1.	Izdaci za komunikaciju, internet za zdravstveni informacijski sistem ZDK	613310	82.109	81.109	150.000	101.23	54.74	0.0
3.3.2.	Izdaci za komunalne usluge	613320	21.692	22.248	30.000	97.50	72.31	0.0
3.3.	IZDACI ZA KOMUNIKACIJU I KOMUNALNE USLUGE (3.3.1. + 3.3.2.):	613300	103.801	103.356	180.000	100.43	57.67	0.1
3.4.1.	Administrativni materijal i sitan inventar	613410	31.323	20.083	80.000	155.97	39.15	0.0
3.4.2.1.	Lijekovi sa esencijalne liste	613421	29.216.985	28.733.197	28.320.000	101.68	103.17	15.5
3.4.2.2.	Ortopedske sprave i pomagala	613425	4.570.918	5.678.235	6.400.000	80.50	71.42	2.4
3.4.2.	MEDICINSKI I LABORATORIJSKI MATERIJAL (3.4.2.1. + 3.4.2.2.):	613420	33.787.903	34.411.432	34.720.000	98.19	97.32	18.0
3.4.	NABAVKA MATERIJALA I SITNOG INVENTARA (3.4.1. + 3.4.2.):	613400	33.819.226	34.431.515	34.800.000	98.22	97.18	18.0
3.5.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	613500	7.529	4.139	10.000	181.91	75.29	0.0
3.6.	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	613600	6.510	7.840	8.000	83.04	81.38	0.0
3.7.	Izdaci za tekuće održavanje	613700	18.222	11.211	90.000	162.53	20.25	0.0
3.8.	Usluge održavanja IS zdravstvenih ustanova u ZDK (AIS-a, BIS-a i E-recept)	613722	0	85.410	280.000	0.00	0.00	0.0
3.9.	Usluge održavanja ICFIS-a i E-LMO	613722	0	0	15.000	-	0.00	-

3.10.	Usluge održavanja mreže zdravstvenog IS u ZDK	613722	10.419	13.331	20.000	78.16	52.10	-
3.11.	Usluge mjerenja, atestiranja i konfiguriranja mrežne opreme kod sanacije komunikacijske mreže za zdravstveni IS u ZDK	613722	0	0	40.000	-	0.00	-
3.11.1.	Izdaci osiguranja	613810	6.382	5.696	15.000	112.04	42.55	0.0
3.11.2.	Usluge bankarskog i platnog prometa	613820	5.038	6.117	9.000	82.36	55.98	0.0
3.11.3.	Izdaci za negativne kursne razlike	613830	0	0	1.000	-	0.00	-
3.12.	IZDACI OSIGURANJA, BANKARSKIH USLUGA I USLUGA PLATNOG PROMETA (3.11.1. + 3.11.2. + 3.11.3.):	613800	11.420	11.813	25.000	96.67	45.68	0.0
3.12.1.	Izdaci za informisanje (reklamni materijal za markice, oglašavanje i reprezentacija)	613910	20.136	18.345	65.000	109.77	30.98	0.0
3.12.2.	Usluge za stručno obrazovanje	613920	7.980	4.500	10.000	177.33	79.80	0.0
3.12.3.	Stručne usluge	613930	7.831	11.406	15.000	68.66	52.21	0.0
3.12.4.1.	Primarna opća ZZ - kanton (ugovori + prevoz kolima hitne pomoći + obrada za IK Z/MR)	613941	50.977.802	49.615.353	51.000.000	102.75	99.96	27.1
3.12.4.2.	Preventivna ZZ - kanton (papa testovi)	613941	105.335	157.416	150.000	66.91	70.22	0.1
3.12.4.3.	Preventivna ZZ - mamografija	613941	56.000	88.788	200.000	63.07	28.00	0.0
3.12.4.4.	Konsultativno-specijalistička ZZ van kantona (vanbolničko liječenje KCU Sarajevo, Tuzla i ostali)	613941	1.546.531	2.429.175	2.465.000	63.66	62.74	0.8
3.12.4.5.	Primarna ZZ: stičenika u zavodima i domovima	613941	952.094	860.372	935.000	110.66	101.83	0.5
3.12.4.6.	Konsultativno-specijalistička ZZ (kanton)	613943	20.062.442	20.567.132	20.250.000	97.55	99.07	10.7
3.12.4.7.	Bolnička ZZ: sekundarnog i tercijarnog nivoa - kanton (ugovori + ZZ/BO + porodi + plućno)	613945	54.380.243	54.922.426	53.900.000	99.01	100.89	28.9
3.12.4.8.	Zdravstvena zaštita u specijalnim bolnicama (lječilištima)	613945	436.633	610.806	750.000	71.48	58.22	0.2
3.12.4.9.	Bolnička ZZ: tercijarnog nivoa van kantona (bolničko liječenje KCU Sarajevo, citostatici, Tuzla i ostali)	613946	4.738.695	6.389.344	6.085.000	74.17	77.88	2.5
3.12.4.10.	Bolnička ZZ: tercijarni nivo van kantona - usluge imunohistohemije	613946	747.120	616.770	800.000	121.13	93.39	0.4
3.12.4.11.	Bolnička ZZ: tercijarni nivo u kantonu (usluge ERCP - PCNL)	613946	0	88.934	316.000	0.00	0.00	0.0
3.12.4.12.	Sufinansiranje tercijarne zdravstvene zaštite - kanton (očno, COR BIOPSY, usluge imunologije-alerologije, CZ/HR, biopsije, usluge mikrobiologije, razbijanje kamena, MR, onkologija, plazmafereza, staplerski instrumenti, set za ligamentoplastiku)	613946	5.350.078	5.490.493	6.100.000	97.44	87.71	2.8

3.12.4.13.	Liječenje u inostranstvu (međunarodne konvencije)	613948	2.604.387	2.777.580	3.000.000	93.76	86.81	1.4
3.12.4.	MEDICINSKE I LABORATORIJSKE USLUGE (SUMA OD 3.12.4.1. DO 3.12.4.13.):	613940	141.957.360	144.614.590	145.951.000	98.16	97.26	75.5
3.12.5.	Zatezne kamate i troškovi spora	613960	13.735	22.254	35.000	61.72	39.24	0.0
3.12.6.	Izdaci po osnovu drugih samostalnih djelatnosti i povremenog samostalnog rada (lijebarske komisije i upravni odbor)	613970 613980	378.420	349.386	450.000	108.31	84.09	0.2
3.12.7.	Ostale nespomenute usluge i dazbine	613990	3.302	156	10.000	2.116.62	33.02	0.0
3.12.8.	Opis nenaplativih potraživanja	613999	88.049	182.336	60.000	48.29	146.75	0.0
3.13.	UGOVORENE I DRUGE POSEBNE USLUGE (SUMA OD 3.12.1. DO 3.12.8.):	613900	142.476.813	145.202.973	146.596.000	98.12	97.19	75.8
3	SVEGA IZDACI ZA MATERIJAL, SITNI INVENTAR I DRUGE POSEBNE USLUGE (SUMA OD 3.1. DO 3.13.):	613000	176.522.330	179.937.362	182.154.000	98.10	96.91	93.9
4	SREDSTVA TEKUĆE REZERVE	600000	0	0	2.900.000	-	0.00	0.0
5.1.	Ustupljena participacija	614175	189.440	322.476	600.000	58.75	31.57	0.1
5.2.	Tekući transferi zdravstvenim ustanovama i neprofitnim organizacijama	614175	10.406	11.500	50.000	90.49	20.81	0.0
5.3.	Tekući transfer ZZBO ZDK (nabavka lijeka Metadone i Suboksone)	614175	293.810	296.400	300.000	99.13	97.94	0.2
5.4.	Tekući transfer zdravstvenim ustanovama (regresni postupak)	614175	11.766	4.740	50.000	248.22	23.53	-
5.5.	Tekući transfer KB Zenica za uštedu LVK	614175	0	420.968	500.000	0.00	0.00	-
5.6.	Tekući transfer OB Tešanj (nabavka antituberkulotika)	614175	0	0	0	-	-	-
5.7.	Transfer pojedincima na području zdravstvenog osiguranja (refundacija bolovanja)	614251	6.765.856	13.032.019	11.500.000	51.92	58.83	3.6
5.8.	Lijekovi po posebnom odobrenju	614259	782.417	801.238	800.000	97.65	97.80	0.4
5.9.	Tekući transferi pojedincima (potpomognuta oplodnja, genetska ispitivanja, PE/CT dijagnostika)	614259	391.657	463.815	500.000	84.44	78.33	0.2
5.10.	Tekući transferi pojedincima (refundacija troškova liječenja u inostranstvu i ostale odluke Zavoda)	614259	97.242	187.179	250.000	51.95	38.90	0.1
5.11.	Drugi tekući rashodi	614810	0	44.830	20.000	0.00	0.00	0.0
5	SVEGA TEKUĆI TRANSFERI I DRUGI TEKUĆI RASHODI (SUMA OD 5.1. DO 5.11.):	614000	8.542.594	15.585.165	14.570.000	54.81	58.63	4.5
I	SVEGA RASHODI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE, MATERIJALNI TROŠKOVI I TEKUĆI TRANSFERI (1 + 2 + 3 + 4 + 5):	600000	187.886.686	197.837.151	202.999.000	94.97	92.56	99.9
6.1.	Nabavka namještaja	821311	605	0	40.000	0.00	1.51	0.0

6.2.	Nabavka kompiuterske opreme	821312	67.916	59.358	180.000	114,42	37,73	0,0
6.3.	Nabavka opreme za sanaciju mrežne infrastrukture u ZDK	821312	0	0	450.000	-	0,00	-
6.4.	Nabavka opreme za prenos podataka i glasa	821313	195	2.173	5.000	8,98	3,90	0,0
6.5.	Nabavka ostalih uredskih strojeva	821319	34.352	1.606	37.000	2.139,66	92,84	-
6.6.	Nabavka motornog vozila	821321	63.500	0	65.000	-	97,69	-
6.7.	Strojevi, uređaji, alati i instalacije	821361	1.433	0	0	-	-	-
6.8.1.	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava (licence)	821500	17.253	88.197	50.000	19,56	34,51	0,0
6.8.2.	Nabavka softvera za integralni zdravstveni IS u ZDK	821513	0	0	1.500.000	-	0,00	0,0
6.9.	Adaptacija rampi za pristup osobama sa umanjenim tjelesnim sposobnostima	821611	0	2.630	10.000	0,00	0,00	0,0
6	SVEGA KAPITALNI IZDACI (SUMA OD 6.1. DO 6.9.):	820000	185.254	153.963	2.337.000	120,32	7,93	0,1
II	SVEGA KAPITALNI IZDACI (6):	820000	185.254	153.963	2.337.000	120,32	7,93	0,1
III	UKUPNI RASHODI I IZDACI (I + II):	600000	188.071.940	197.991.114	205.336.000	94,99	91,59	100,0
IV	UKUPAN BROJ ZAPOSLENIH	600000		85	106	0,00	0,00	

Rashodi za zdravstvenu zaštitu i ostala prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja dominiraju u strukturi rashoda i izdataka te čine 98,1% ukupnih rashoda i izdataka, dok materijalni troškovi Stručne službe i drugi tekući rashodi (usluge održavanja informacionog sistema zdravstvenih ustanova u ZDK AIS-a i BIS-a, usluge održavanja mreže zdravstvenog informacionog sistema u ZDK, naknada članovima Upravnog odbora Zavoda i naknada svim komisijama Zavoda) sa kapitalnim izdacima čine 1,9% ukupnih rashoda.

Rashodi za zdravstvenu zaštitu i ostala prava po osnovu Zakona o zdravstvenom osiguranju predstavljaju direktne transfere (ugovore) za pružene zdravstvene usluge zdravstvenim ustanovama i zakonske oblike davanja osiguranim licima (refundacija naknada bolovanja, lijekovi sa esencijalne liste, ortopedske sprave i pomagala i sl.).

Finansiranje zdravstvene zaštite u kantonu regulisano je Zakonom o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 30/97, 7/02, 70/08, 48/11 i 36/18) i podzakonskim aktima, Jedinstvenom metodologijom kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog Zavoda i zdravstvene ustanove („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 34/13 i 90/13), Naredbom o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 82/14, 107/14 i 58/18), Odlukom o osnovama, kriterijima i mjerilima za zaključivanje ugovora između Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona i zdravstvenih ustanova („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 19/19).

U skladu sa navedenim aktima i predviđenim sredstvima izvršeno je ugovaranje zdravstvene zaštite za osigurana lica.

Ukupna utrošena sredstva za finansiranje primarne zdravstvene zaštite u kantonu (ugovori), preventivne zdravstvene zaštite po programima - papa test i mamografija, konsultativno-specijalističke zdravstvene zaštite u kantonu (ugovori), bolničke zdravstvene zaštite sekundarnog i tercijarnog nivoa u kantonu (ugovori) i sufinansiranja tercijarne zdravstvene zaštite (urologija, magnetna rezonanca, onkologija, mikrobiologija, patološke analize, biopsije, imuno-alergološke usluge, staplerski instrumenti, setovi za ligamentoplastiku, plazmafereza, nabavka PORT sistema i finansiranje skupih lijekova sa bolničke liste) iznose 130.931.900,00 KM.

U skladu sa članom 6. Odluke o osnovama, kriterijima i mjerilima za zaključivanje ugovora između Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona i zdravstvenih ustanova, osnov za ugovaranje je broj osiguranih lica na dan 30.11.2019. godine i propisani standardi na broj osiguranih lica.

Značajan udio u ukupnim troškovima zdravstvene zaštite zauzima i liječenje van kantona. Ukupno utrošena sredstva za liječenje van kantona iznose 8.421.073,00 KM.

Za lijekove sa esencijalne liste izdvojeno je ukupno 29.216.985,00 KM, što je za 3,17% više u odnosu na planirana sredstva u Finansijskom planu i za 1,68% više u odnosu na isti period 2019. godine, od čega je za inzuline izdvojeno 5.931.822,91,00 KM, a za ostale lijekove sa esencijalne liste 23.285.162,09 KM.

Osnovni razlog povećanja potrošnje lijekova sa esencijalne liste Zeničko-dobojskog kantona jeste zbog nastavka primjene prethodno olabavljenih kriterija, porasta oboljelih od nezaraznih i zaraznih bolesti i nepoštivanja propisanih kriterija od strane pojedinih ljekara.

Prvo labavljenje kriterija za propisivanje lijekova sa liste izvršeno je 12.05.2017. godine („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/17 i 7/17).

Novo labavljenje kriterija koje je dodatno uticalo na povećanje potrošnje lijekova izvršeno je 19.06.2018. godine („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 9/18).

Nakon evidentnog prekoračenja potrošnje lijekova u 2020. godini, domovima zdravlja koji su iskazali najveće prekoračenje potrošnje, Zavod je u aprilu 2020. godine poslao Zahtjev za postupanje. U navedenom zahtjevu tražila se provjera i kontrola pisanja lijekova sa listi po doktorima koji su imali najveći udio u prekoračenju potrošnje lijekova te zdravstvene ustanove.

Nakon analize potrošnje lijekova za prvih pet mjeseci 2020. godine, Zavod je 30.06.2020. godine poslao Zahtjev za postupanje svim ugovornim domovima zdravlja, Kantonalnoj bolnici Zenica i Opštoj bolnici Tešanj. Zahtjev je naslovljen na ruke nadležnih ljekara - propisivača lijekova.

Razlog ovolikog povećanja potrošnje lijekova je labavljenje utvrđenih kriterija za propisivanje lijekova iz ATC grupa B, N, R i G, kao i nepoštivanje kriterija kod propisivanja lijekova od strane pojedinih ljekara.

Zavod je pokrenuo inicijativu za korekciju kriterija za propisivanje lijekova iz navedenih grupa, i istu proslijedio Ministarstvu zdravstva i Vladi Zeničko-dobojskog kantona. Od 01.01.2020. godine stupila je na snagu Odluka o osnovama, kriterijima i mjerilima za zaključivanje ugovora između Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona i zdravstvenih ustanova („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 19/19). Prema članu 31. navedene odluke, 20% prekoračenja potrošnje lijekova u odnosu na opredijeljena sredstva snose zdravstvene ustanove, a 80% pada na teret sredstava Zavoda. Obračun prekoračenja potrošnje vrši se na kraju poslovne godine.

Zbog permanentnog nepoštivanja propisanih kriterija od strane pojedinih ljekara koji imaju šifru za propisivanje lijekova, Upravni odbor Zavoda je u skladu sa članom 11. stav 3. Odluke o listi lijekova donio Pravilnik o dodjeli, oduzimanju i privremenoj suspenziji šifri ljekarima za propisivanje lijekova sa liste. Ovim Pravilnikom se ne umanjuju prava osiguranih lica na lijekove, ali se uvodi više reda u oblasti propisivanja lijekova, te se sprečava eventualna zloupotreba prekomjernog i nepravilnog propisivanja lijekova.

Za ortopedske sprave i pomagala u izvještajnom razdoblju utrošeno je 4.570.918,00 KM, što je 71,42% planiranih sredstava i manje za 1.107.317,00 KM ili 19,5% u odnosu na 2019. godinu.

Donošenjem novog Cjenovnika medicinsko-sanitetskih pomagala koji je u primjeni od 01.04.2020. godine, u kome su cijene pomagala smanjene za 5-10% bez promjene vrste i kvaliteta pomagala, te je uveden način komisijskog odobravanja ortopedskih pomagala, ostvarena je manja potrošnja u odnosu na Finansijski plan.

Za unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine Zavod je u 2020. godini utrošio 6.510,00 KM ili 81,38% planiranih sredstava.

Za usluge održavanja mreže zdravstvenog informacionog sistema u Zeničko-dobojskom kantonu utrošeno je 10.419,00 KM ili 52,10% planiranih sredstava.

Za otpis nenaplativih potraživanja utrošena su sredstva u iznosu od 88.049,00 KM, a odnose se na potraživanja za koja je analizom utvrđeno da su nenaplativa i da se ne može voditi regresni postupak jer nisu ispunjeni uslovi za vođenje istog.

U skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju, osiguranicima koji se nalaze u radnom odnosu obezbjeđuje se i naknada plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad preko 42 dana. Ovo pravo osiguranici ostvaruju u skladu sa primjenom Zakona o zdravstvenom osiguranju i Pravilnika o refundaciji naknade plate za vrijeme privremene spriječenosti za rad na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona (broj: 01-100-16-171/20 od 23.03.2020. godine) koji je usvojio Upravni odbor Zavoda, a u kojem je definisan postupak i način ostvarivanja ovog prava, te najniži i najviši iznos naknade koji Zavod refundira.

Za refundaciju naknade bolovanja preko 42 dana izdvojeno je 6.765.856,00 KM, ili 58,83% planiranih sredstava, što je manje za 6.266.163,00 KM ili 48,08% u odnosu na isti period 2019. godine. Naprijed navedeno je rezultat promjene u radu prvostepene ljekarske komisije za kontrolu privremene spriječenosti za rad preko 42 dana i svakodnevnog prisustva predstavnika Zavoda u radu komisije. Zavod je novom organizacijom rada komisije i novim načinom finansiranja iste (direktnim potpisivanjem ugovora sa članovima komisije) uspio smanjiti refundacije bolovanja za 48,08% što iznosi 6.266.163,00 KM.

Za finansiranje rada komisije Zavod godišnje izdvaja 196.837,00 KM, a ista se evidentira na stavci Izdaci po osnovu drugih samostalnih djelatnosti i povremenog samostalnog rada (ljekarske komisije i upravni odbor) i nalazi se u okviru materijalnih troškova Stručne službe Zavoda čiji troškovi u ukupnoj strukturi troškova Zavoda iznosi 1,9%.

Novim Pravilnikom o refundaciji naknade plate za bolovanje preko 42 dana izjednačena su prava poslodavaca u Zeničko-dobojskom kantonu sa pravima poslodavaca u Federaciji Bosne i Hercegovine kada je u pitanju refundacija bolovanja.

Zdravstvenim ustanovama je po osnovu Odluke o utvrđivanju kriterija za ustupanje dijela sredstava neposrednog učešća osiguranih lica u troškovima korištenja zdravstvene zaštite (participacije) [broj: 01-100-35-278/20 od 23.12.2020. godine] koju je usvojio Upravni odbor Zavoda, ustupljeno 189.440,00 KM ili 31,57% planiranih sredstava.

Tekući transferi zdravstvenim ustanovama i potpore projektima iz oblasti zdravstvene zaštite neprofitnim organizacijama je grant koji do 1.500,00 KM odobrava direktor Zavoda, a preko 1.500,00 KM na prijedlog direktora odobrava Upravni odbor Zavoda. Tekući transferi

ostvoreni su u iznosu od 10.406,00 KM ili 20,81% planiranih sredstava u Finansijskom planu. Ovi transferi se realizuju na osnovu zahtjeva, i svi podneseni zahtjevi koji su ispunjavali kriterije su realizovani.

Za tekuće transfere zdravstvenim ustanovama (regresni postupak), Kantonalnoj bolnici Zenica ustupljeno je 11.766,00 KM. Sredstva su ustupljena u skladu sa Odlukom o obračunu sredstava zdravstvenim ustanovama za ustupanje po osnovu regresnog postupka za 2020. godinu (broj: 01-100-39-338/21 od 04.02.2021. godine) koju je donio Upravni odbor Zavoda.

Za materijalne troškove Zavoda izdvojeno je ukupno 3.588.410,00 KM, ili 79,34% planiranih sredstava i u strukturi ukupnih rashoda i izdataka učestvuju sa 1,9%, što Zavod svrstava u zavode sa najmanjim postotkom učešća u finansiranju Stručne službe u Federaciji Bosne i Hercegovine.

U okviru kapitalnih izdataka za 2020. godinu, planirana su sredstva za nabavku namještaja, nabavku kompjuterske opreme i proširenje servera za zdravstveni informacioni sistem Zeničko-dobojskog kantona, nabavku opreme za sanaciju mrežne infrastrukture u Zeničko-dobojskom kantonu, nabavku opreme za prenos podataka i glasa, nabavku ostalih uredskih strojeva, nabavku motornog vozila, nabavku stalnih sredstava u obliku prava (licence), softvera za integralni zdravstveni informacioni sistem u Zeničko-dobojskom kantonu i adaptaciju rampi za pristup osobama sa umanjnjem tjelesnim sposobnostima u ukupnom iznosu od 2.337.000,00 KM.

Na kapitalne izdatke utrošeno je ukupno 185.254,00 KM, što predstavlja ostvarenje Finansijskog plana od 7,93%. Ovakvo izvršenje je rezultat provođenja mjera štednje od strane Zavoda nakon proglašenja stanja prirodne nesreće u Federaciji Bosne i Hercegovine uzrokovane pandemijom koronavirusa „Covid-19“.

U skladu sa članom 60. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16 i 5/18) i člana 7. Finansijskog plana Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu i člana 20. stav 4. Odluke o izvršavanju Finansijskog plana Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu, Zavod je izvršio planiranje tekuće rezerve u iznosu od 2.900.000,00 KM.

U 2020. godini utrošeno je 1.664.394,00 KM sredstava tekuće rezerve, a neutrošeni dio iznosi 1.235.606,00 KM.

Rashodi za zdravstvenu zaštitu štićenika u zavodima i domovima iznose 952.094,00 KM, što je za 1,83% više u odnosu na planirana sredstva ili za 10,66% više u odnosu na 2019. godinu. Osnovni razlog povećanja potrošnje na ovoj stavci je porast broja štićenika u zavodima i domovima.

Zdravstvena zaštita u specijalnim bolnicama (lječilišta-banje) ima za cilj da ukloni ili spriječi posljedice povreda ili bolesti i omogući pacijentima što bolju funkcionalnu i radnu sposobnost, a time i kvalitetniji život.

Zavod je u skladu sa raspoloživim sredstvima, nastojeći obezbijediti što kvalitetniju zdravstvenu zaštitu svojih osiguranika, potpisao ugovore na godišnjem nivou i osigurao usluge medicinske rehabilitacije u specijalnim bolnicama za banjsko liječenje (Reumal Fojnica, Aquaterm Olovo i Vručica Teslić).

Za zdravstvenu zaštitu u specijalnim bolnicama (lječilišta-banje) u izvještajnom periodu utrošeno je 436.633,00 KM ili 58,22% planiranih sredstva ili za 28,52% manje u odnosu na isti period 2019. godine.

Napominjemo da je po preporuci Federalnog kriznog štaba Zavod u toku godine obustavljao upućivanje osiguranih lica na banjsko-klimatsko liječenje te je zbog toga došlo do manjeg utroška planiranih sredstava.

Liječenje u inostranstvu vrši se na osnovu međunarodnih konvencija. Državljeni zemalja sa kojima je zaključen međunarodni ugovor o socijalnom (zdravstvenom) osiguranju ostvaruju zdravstvenu zaštitu u obimu koji je utvrđen tim ugovorom. Ugovorom o socijalnom osiguranju se reguliše pravo na zdravstvenu zaštitu INO osiguranika i članova njihovih porodica, a odnosi se na plaćanje utvrđenih paušala za zdravstveno osiguranje lica državljana Bosne i Hercegovine trajno nastanjenih u inostranstvu i stvarnih troškova liječenja u inostranstvu po osnovu izdatih i propisanih obrazaca osiguranim licima koji privremeno borave u inostranstvu.

Za liječenje u inostranstvu po međunarodnim konvencijama utrošeno je 2.604.387,00 KM ili 86,81% planiranih sredstva u 2020. godini ili za 6,24% manje u odnosu na isti period 2019. godine.

Za tekući transfer Zavodu za bolesti ovisnosti Zeničko-dobojskog kantona za nabavku lijekova Metadon i Suboksone transferisana su sredstva u iznosu od 293.810,00 KM ili 97,94% planiranih sredstava, što je za 0,87% manje u odnosu na isti period 2019. godine.

Za tekuće transfere pojedincima (biomedicinska potpomognuta oplodnja, genetska ispitivanja, PET/CT dijagnostika) utrošeno je 391.657,00 KM ili 78,33% planiranih sredstava, što je za 15,56% manje u odnosu na 2019. godinu. Tekući transferi se odobravaju na osnovu odluke Upravnog odbora Zavoda (broj: 04-100-30-273/18 od 19.04.2018. godine) za PET/CT dijagnostiku i odluke Upravnog odbora Zavoda (broj: 01-100-30-274/18 od 19.04.2018. godine) za sufinansiranje vantjelesne odnosno biomedicinski potpomognute oplodnje. Refundacija sredstava vršena je na osnovu gore navedenih odluka do 18.09.2019. godine, a od 18.09.2019. godine po odluci (broj: 01-100-3-30/19) o sufinansiranju određenih zdravstvenih usluga na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja (biomedicinski potpomognute oplodnje, kriopohrane spermatozoida i jajnih ćelija, PET/CT dijagnostika, citogenska analiza-aminocinteza, prenatalni test i kariotipizacija).

Napominjemo da je u 2020. godini stupio na snagu Pravilnik o opsegu prava na biomedicinski potpomognutu oplodnju („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 50/20), ali

isti nije u primjeni iz razloga što Federalno ministarstvo zdravstva nije izvršilo verifikaciju zdravstvenih ustanova za obavljanje navedene djelatnosti, pa prema tome Zavod ne može sklapati ugovore za te zdravstvene usluge. Zbog naprijed navedenog u 2020. godini se primjenjivala odluka upravnog odbora o refundaciji troškova za navedene usluge.

Za tekuće transfere pojedincima (refundacija troškova liječenja u inostranstvu i ostale odluke Zavoda) utrošeno je 97.242,00 KM ili 38,90% planiranih sredstava. Tekući transferi se odobravaju na osnovu Odluke o utvrđivanju kriterija i načinu ostvarivanja prava osiguranih lica na liječenje u inostranstvu (broj: 01-100-3-21/19 od 18.09.2019. godine). Prema navedenoj odluci vrši se refundiranje 30% (do maksimalno 60.000,00 KM) troškova liječenja u inostranstvu, pod uslovom da se navedeno liječenje nije moglo obaviti u Bosni i Hercegovini, i da se isto ne finansira sredstvima Fonda solidarnosti.

Za lijekove po posebnom odobrenju utrošeno je 782.417,00 KM, što je za 2,2% manje u odnosu na planirana sredstva u Finansijskom planu i za 2,35% manje u odnosu na isti period 2019. godine. Lijekovi po posebnom odobrenju su lijekovi koji se odobravaju u skladu sa Odlukom o listi lijekova po posebnom odobrenju prema Odluci Vlade Zeničko-dobojskog kantona (broj: 02-37-10087/18 od 14.06.2018. godine), a na osnovu medicinskih dokaza za određena dijagnostificirana stanja najčešće se odobravaju: specijalna hrana za oboljele od celijakije i fenilketonurije hormon rasta, ampule Clexanea, itd. Lijekove po posebnom odobrenju odobrava Komisija za razmatranje zahtjeva osiguranih lica Zeničko-dobojskog kantona.

4.1.1. Bolnička zdravstvena zaštita u kantonu

U Finansijskom planu Zavoda, najveću troškovnu stavku predstavlja bolnička zdravstvena zaštita u kantonu. Za finansiranje bolničke zdravstvene zaštite u kantonu (ugovori, Zavod za bolesti ovisnosti, porodi, urologija, magnetna rezonanca, onkologija, mikrobiologija, patološke analize, biopsije, imuno-alergološke usluge, staplerski instrumenti, setovi za ligamentoplastiku, plazmafereza, nabavka PORT sistema i finansiranje skupih lijekova sa bolničke liste od strane Zavoda u 2020. godini utrošeno je ukupno 59.730.321,00 KM.

Bolničku zdravstvenu zaštitu pružaju Kantonalna bolnica Zenica, Opća bolnica Tešanj i stacionari domova zdravlja Olovo i Žepče.

4.1.1.1. Pregled fakturiranih bolničkih usluga na kantonu u 2020. godini

(TABELA 3.)

RB	ZDRAVSTVENA USLUGA	2020	2019	INDEX 2020/2019
1	MAGNETNA REZONANSA	1.320.000	1.319.959	100,00
2	RAZBIJANJE KAMENCA - UROLOGIJA	0	175.676	0,00
3	PLUĆNO	4.967.913	3.955.695	125,59
4	PORODI	985.892	978.734	100,73
5	OČNO	1.622.960	1.543.510	105,15
6	IMUNOLOGIJA I ALERGOLOGIJA (KB ZENICA)	198.880	149.971	132,61
7	IMUNO-ALERGOLOŠKE (OB TEŠANJ)	120.000	150.000	80,00
8	MIKROBIOLOGIJA	239.364	149.985	159,59
9	MIKROBIOLOGIJA - KVANTIFERON TEST	10.700	24.500	43,67
10	BIOPSIJA	20.470	31.740	64,49
11	SET ZA LIGAMENTOPLASTIKU	3.807	22.840	16,67
12	PLAZMAFEREZA	138.000	240.000	57,50
13	STAPLERSKI INSTRUMENTI	46.185	74.860	61,70
14	COR BIOPSY	12.056	11.782	102,33
15	ONKOLOGIJA	1.616.157	1.590.920	101,59
16	ERCP-PCNL	0	88.934	0,00
17	PORT SISTEMI	0	2.750	0,00
18	CENTAR ZA HUMANU REPRODUKCIJU	1.500	2.000	75,00
SVEGA		11.303.882	10.513.856	107,51

4.1.1.2. Bolničke usluge tercijarnog nivoa u kantonu

Za sufinansiranje tercijarne zdravstvene zaštite u kantonu (urologija, očno, magnetna rezonanca, onkologija, mikrobiologija, patološke analize, biopsija, imunoalergološke usluge, plazmafereza, staplerski instrumenti, set za ligamentoplastiku, COR BIOPSY, PCR i PORT sistemi) utrošena su sredstva u iznosu od 5.350.078,00 KM, što je za 2,56% manje u odnosu

na 2019. godinu i manje za 12.29% u odnosu na planirana sredstva, zbog smanjenja broja intervencija u Kantonalnoj bolnici Zenica zbog pandemije koronavirusa „Covid-19“.

4.2. Zdravstvena zaštita van kantona

Za finansiranje zdravstvene zaštite van kantona, zdravstvenu zaštitu štićenika u zavodima i domovima i specijalnim bolnicama (lječilištima) utrošeno je ukupno 8.421.073,00 KM, što je u odnosu na 2019. godinu manje za 22,79% ili 2.485.394,00 KM.

Zavod je u 2020. godini u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 104/14) putem otvorenog postupka donio Odluku o dodjeli ugovora o nabavci usluga imunohistohemije za osiguranike Zeničko-dobojskog kantona.

Navedenu uslugu u 2020. godini pružala je grupa ponuđača/konzorcij u sastavu Kantonalna bolnica Zenica, Opća bolnica Tešanj i PZU "Moja Klinika" Sarajevo.

Zavod je za ove usluge ukupno utrošio 747.120,00 KM, od čega je PZU „Moja Klinika“ Sarajevo realizovala usluge u iznosu od 596.970,00 KM, a Kantonalna bolnica Zenica u iznosu 150.150,00 KM.

KCU Sarajevo je u 2020. godini pružao redovnu zdravstvenu zaštitu za osigurana lica s područja Zeničko-dobojskog kantona po cijenama usluga iz Federalnog tarifnika.

Za konsultativno-specijalističku zdravstvenu zaštitu van kantona (vanbolničko liječenje KCU Sarajevo, Tuzla i ostali) utrošena su sredstva u iznosu od 1.546.531,00 KM ili 62,74% planiranih sredstava.

Manje ostvarenje na ovoj stavci rezultat je manjeg broj upućenih osiguranih lica zbog pandemije koronavirusa „Covid-19“.

U izvještajnom periodu za bolničku zdravstvenu zaštitu tercijarnog nivoa van kantona (bolničko liječenje KCU Sarajevo, citostatici, Tuzla i ostali) utrošena su sredstva u iznosu od 4.738.695,00 KM ili 77,88% planiranih sredstava.

Za bolničku zdravstvenu zaštitu tercijarnog nivoa van kantona - usluge imunohistohemije utrošena su sredstva u iznosu od 747.120,00 KM ili 93,39% planiranih sredstava.

4.2.1.1. Pregled utroška sredstava za liječenje van kantona po zdravstvenim ustanovama

(TABELA 4.)

RB	NAZIV ZDRAVSTVENE USTANOVE	TROŠKOVI LIJEČENJA 2020	TROŠKOVI LIJEČENJA 2019	INDEX 2020 / 2019
	1	2	3	4
1	KLINIČKI CENTAR SARAJEVO	4.220.496	6.040.276	69,87

2	ZDRAVSTVENA ZAŠTITA ŠTIĆENIKA U SPECIJALNIM ZAVODIMA	952.094	860.372	110,66
3	KLINIČKI CENTAR SARAJEVO - CITOTERAPIJA	571.068	620.052	92,10
4	KLINIČKI CENTAR TUZLA	1.041.973	1.734.211	60,08
5	CENTAR ZA SRCE - TUZLA	207.637	246.293	84,30
6	SPECIJALNE BOLNICE	436.633	610.806	71,48
7	OPŠTA BOLNICA SARAJEVO	51	4.733	1,08
8	ZAVOD ZA ZAŠTITU STUDENATA SARAJEVO	16.021	50.723	31,59
9	PZU MOJA KLINIKA SARAJEVO	596.970	423.060	141,11
10	KANTONALNA BOLNICA ZENICA	150.150	-	-
11	OSTALE (BOLNICE, DOMOVI ZDRAVLJA)	154.337	315.941	48,85
UKUPNO		8.347.430	10.906.467	76,54

NAPOMENA: RAZLIKA OVE TABELE I UKUPNIH TROŠKOVA LIJEČENJA VAN KANTONA ODNOSI SE NA IZNOS OD 73.643,00 KM KOJI JE KNJIŽEN NA ORTOPEDSKE SPRAVE I POMAGALA A ODNOSI SE NA KCU SARAJEVO.

4.2.1.2. Tabela liječenja van kantona - uporedni pokazatelji 2020. / 2019. godina

(TABELA 5.)

R/ B	OPŠTINA	01.01.2020. - 31.12.2020.						01.01.2019. - 31.12.2019.						INDEX (9/16)		
		BOLNIČK OKUCU SARAJEVO	VANBOLNIČK OKUCU SARAJEVO	CITOTERAPI AKUCU SARAJEVO	IHC	BOLNIČK AVAN KANTONA	VANBOLNIČK AVAN KANTONA	SAVEGA	BOLNIČK OKUCU SARAJEVO	VANBOLNIČK OKUCU SARAJEVO	CITOTERAPI AKUCU SARAJEVO	IHC	BOLNIČK AVAN KANTONA		VANBOLNIČK AVAN KANTONA	SAVEGA
I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
I	BREŽA	136.125	24.359	7.726	32.340	12.095	10.720	223.366	136.646	33.388	43.283	38.940	33.577	14.108	299.942	74,5
2	OLOVO	790.593	606.889	96.790	0	11.243	2.580	1.508.095	1.338.702	993.005	88.881	0	7.803	4.741	2.433.132	62,0
3	VAREŠ	43.885	13.665	5.382	28.270	28.802	11.249	131.253	23.896	25.361	6.347	19.690	9.291	7.211	91.796	143,0
4	VIŠOKO	250.392	59.587	39.295	76.780	44.288	43.346	513.689	374.675	113.074	56.281	61.270	86.091	34.477	725.868	70,8
I	SAVEGA:	1.220.996	704.500	149.193	137.390	96.428	67.896	2.376.403	1.873.919	1.164.838	194.792	119.900	136.762	60.537	3.550.738	66,9
5	KAKANJ	270.116	55.988	63.066	83.160	69.232	58.139	599.701	354.723	78.623	62.524	46.970	121.645	92.582	757.067	79,2
6	MAGLAJ	67.092	16.869	38.306	40.700	112.848	23.961	299.776	261.183	35.989	71.154	24.970	212.675	32.976	638.947	46,9
7	TEŠANJ	266.545	46.305	35.995	56.870	134.419	43.004	583.138	193.128	70.193	59.593	49.390	354.760	75.019	802.083	72,7
8	ZAVIDOVICI	264.104	30.679	24.597	83.930	146.294	45.526	595.130	320.421	51.698	62.310	59.400	177.592	55.075	726.496	81,9
9	ZENICA	971.694	196.803	201.933	294.030	335.083	168.857	2.168.400	942.427	276.246	94.353	258.170	473.394	312.206	2.356.796	92,0
10	ŽEPČE	112.442	44.892	54.874	43.450	61.366	26.364	343.588	170.159	44.654	64.954	46.750	99.002	49.794	475.313	72,3
11	DOBOLJUG	13.385	2.963	3.104	5.610	4.276	9.241	38.579	18.453	6.524	906	5.500	35.214	9.182	75.779	50,9
12	USORA	6.300	2.466	0	1.980	15.005	1.881	27.632	12.007	8.855	9.466	5.720	11.738	4.193	52.069	53,1
II	SAVEGA:	1.971.678	396.964	421.874	609.730	878.525	377.171	4.655.943	2.272.591	572.792	425.260	496.870	1.486.020	631.027	5.884.550	79,1
III	UKUPNO (+ II):	3.192.674	1.101.465	571.068	747.120	974.953	445.067	7.032.346	4.146.510	1.737.610	620.052	616.770	1.622.782	691.564	9.435.288	74,5
IV	UCESCI 4 OPŠTINE	38,2	64,0	26,1	18,4	9,9	15,3	33,8	45,2	67,0	31,4	19,4	8,4	8,8	37,6	

NAPOMENA: U ovu tabelu nije uključena zdravstvena zaštita u zavodima i domovima i zdravstvena zaštita u specijalnim bolnicama (lječilištima).

4.3. Primarna zdravstvena zaštita

Prema važećim propisima primarna zdravstvena zaštita za osigurana lica Zeničko-dobojskog kantona ostvaruje se prema mjestu prebivališta.

Primarna zdravstvena zaštita osiguranim licima se pruža u dvanaest domova zdravlja (koji sa svojim ambulantama raspoređenim po mjesnim zajednicama čine mrežu ambulanti porodične i opšte medicine). Kantonalnom zavodu za medicinu rada i sportsku medicinu i dijelom u Institutu za zdravlje i sigurnost hrane Zenica.

Ugovaranje primarne zdravstvene zaštite provedeno je na osnovu Naredbe o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, Jedinstvene metodologije kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona i zdravstvene ustanove i Odluke o osnovama kriterijima i mjerilima za zaključivanje ugovora između Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona i zdravstvenih ustanova.

Za ovu namjenu u 2020. godini utrošeno je ukupno 50.977.802,00 KM, što je 0,04% manje u odnosu na planirana sredstva u Finansijskom planu i više za 2,75% u odnosu na 2019. godinu.

Troškovi primarne zdravstvene zaštite po ustanovama:

(TABELA 6.)

RB	ZDRAVSTVENA USTANOVA	2020	2019	INDEX 2019/2018
1	DZ BREZA	2.231.468	2.164.914	103,07
2	DZ DOBOJ JUG	1.081.018	1.007.301	107,32
3	DZ KAKANJ	4.963.437	4.868.997	101,94
4	DZ MAGLAJ	3.017.581	2.956.962	102,05
5	DZ OLOVO	1.898.400	1.824.311	104,06
6	DZ TEŠANJ	5.344.017	5.446.612	98,12
7	DZ USORA	1.067.407	932.611	114,45
8	DZ VAREŠ	2.129.329	1.995.424	106,71
9	DZ VISOKO	5.298.645	5.067.940	104,55
10	DZ ZAVIDOVIĆI	4.595.598	4.467.270	102,87
11	DZ ZENICA	15.353.831	15.023.525	102,20
12	DZ ŽEPČE	3.209.027	3.182.430	100,84
13	JU INSTITUT ZA ZDRAVLJE I SIGURNOST HRANE ZENICA	61.250	50.418	121,48
14	K Z M R	582.367	334.376	174,17
15	KZMR - OCJENA ZA IK	144.428	292.262	49,42
	SVEGA	50.977.803	49.615.353	102,75

4.4. Preventivna zdravstvena zaštita - papa testovi

Na papa testove koji se obavljaju u matičnim domovima zdravlja i Kantonalnoj bolnici Zenica utrošeno je 105.335,00 KM, što je za 44.665,00 KM ili 29,78% manje u odnosu na planirana sredstva i manje za 52.081,00 KM ili 33,09% u odnosu na isti period iz 2019. godine, zbog pandemije koronavirusa „Covid-19“.

U skladu sa Naredbom o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, preventivna zdravstvena zaštita se finansira na način da se Institutu za zdravlje i sigurnost hrane Zenica kao nosiocu preventivne zdravstvene zaštite doznačavaju sredstva kroz primarnu i konsultativno-specijalističku zdravstvenu zaštitu.

4.5. Preventivna zdravstvena zaštita - mamografija

Za preventivnu zdravstvenu zaštitu - mamografiju utrošena su sredstva u iznosu od 56.000,00 KM ili 28,00% planiranih sredstava.

Zavod je u 2020. godini nastavio realizaciju skrininga malignoma dojke mamografskim pregledom osiguranim osobama - ženama starosne dobi od 50 i više godina sa očitanjem nalaza mamografskog snimka od strane doktora specijaliste radiologije.

Navedenu uslugu u kantonu nakon provedenog javnog poziva pružale su sljedeće ustanove: domovi zdravlja Kakanj, Olovo, Zavidovići i Žepče, PZU Medicom, PZU dr. Strika, Kantonalna bolnica Zenica i Opšta bolnica Tešanj.

4.6. Konsultativno-specijalistička zdravstvena zaštita

Konsultativno-specijalistička zdravstvena zaštita po svojoj funkciji je spona između primarne i bolničke zdravstvene zaštite. Ugovaranje i finansiranje konsultativno-specijalističke zdravstvene zaštite u kantonu provodi se na osnovu Zakona o zdravstvenom osiguranju, Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Odluke o osnovama, kriterijima i mjerilima za zaključivanje ugovora između Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona i zdravstvenih ustanova, Naredbe o standardima i normativama zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, Jedinstvene metodologije kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona i zdravstvenih ustanova i Naredbe o načinu organizovanja konsultativno-specijalističke zdravstvene zaštite u kantonu.

Za konsultativno-specijalističku zdravstvenu zaštitu u kantonu utrošeno je 20.062.442,00 KM, što je za 0,93% manje u odnosu na planirana sredstva i manje za 2,45% u odnosu na 2019. godinu.

4.6.1. Raspored sredstava za konsultativno-specijalističku zdravstvenu zaštitu po zdravstvenim ustanovama za 2020. godinu

(TABELA 7.)

RB	ZDRAVSTVENA USTANOVA	2020	2019	INDEX 2020/2019
1	DZ BREZA	79.010	85.163	92,78
2	DZ DOBOJ JUG	22.174	22.632	97,98
3	DZ KAKANJ	457.918	558.365	82,01
4	DZ MAGLAJ	100.157	105.877	94,60
5	DZ OLOVO	170.263	196.166	86,80
6	DZ TEŠANJ	302.652	330.956	91,45
7	DZ USORA	39.459	40.980	96,29
8	DZ VAREŠ	63.916	71.491	89,40
9	DZ VISOKO	271.957	418.610	64,97
10	DZ ZAVIDOVIĆI	257.363	360.514	71,39
11	DZ ZENICA	1.619.655	1.657.831	97,70
12	DZ ŽEPČE	127.786	149.510	85,47
13	KB ZENICA	10.829.527	10.906.892	99,29
14	OB TEŠANJ	1.308.263	1.361.427	96,09
15	ZAVOD ZA MEDICINU RADA	287.388	295.956	97,10
16	JZU ZZBO ZDK	1.445.206	1.179.823	122,49
17	JU INSTUT ZA ZDRAVLJE I SIGURNOST HRANE ZENICA	2.679.748	2.824.939	94,86
SVEGA:		20.062.442	20.567.132	97,55

4.7. Lijekovi sa esencijalne liste

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je na prijedlog Federalnog ministra zdravstva, donijela Odluku o listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 56/13, 74/14, 94/15, 12/16, 25/17, 78/17, 60/18, 33/19, 56/19, 98/19 i 69/20). Tačkom X pomenute Odluke utvrđeno je da su Kantonalni zavodi obavezni da u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke usaglase pozitivne liste lijekova kantona sa federalnom listom lijekova, i to obligatorno sa A listom lijekova i fakultativno sa B listom lijekova.

Vlada Zeničko-dobojskog kantona je donijela Odluku o Listi lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona i načinu propisivanja i izdavanja lijekova („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 9/18 i 2/19), koja sadrži lijekove koji se mogu

propisivati i izdavati na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona, a ista sadrži 1.134 zaštićena naziva, oblika, jačine i pakovanja lijeka.

Odluka o listi lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja Zavoda zdravstvenog osiguranja, kao i način njihovog propisivanja i izdavanja, u primjeni je od 12.7.2018. godine, i nova lista od 30.08.2019. godine („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 9/18, 2/19 i 15/19).

Sastavni dio Odluke o Pozitivnoj listi lijekova Zeničko-dobojskog kantona su četiri liste lijekova:

A lista koja se u potpunosti (100%) finansira iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja i koja sadrži ukupno 1.186 zaštićenih naziva, oblika, jačine i pakovanja lijeka.

B lista lijekova sa utvrđenim procentualnim učešćem Zavoda na kojoj se nalazi 27 zaštićenih naziva, oblika, jačine i pakovanja lijeka.

C lista lijekova sa učešćem Zavoda u različitim procentima, za lijekove za koje je proizvođač ponudio veću cijenu od maksimalne cijene utvrđene federalnom odlukom, na kojoj se nalazi 13 zaštićenih naziva, oblika, jačine i pakovanja lijeka.

D lista lijekova sadrži šest generičkih naziva, jačina, oblika i pakovanja lijeka, a odnosi se na lijekove za koje niko od dobavljača nije ponudio zaštićeni naziv i cijenu lijeka.

Ukupno na svim listama se nalazi 1.226 zaštićenih naziva oblika, jačina i pakovanja lijekova, a koji se finansiraju prema utvrđenom procentu iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Važno je istaći da su pojedine grupe lijekova sa Liste proširene novim generičkim nazivima, a to se posebno odnosi na:

- nove generike iz grupe antidijabetika,
- nove generike iz grupe antiastmatika,
- nove generike iz kardio grupe i
- nove generike iz grupe antiepileptika i antipsihotika.

Sve lijekove koji se finansiraju sredstvima obaveznog zdravstvenog osiguranja Zavoda zdravstvenog osiguranja možemo grupisati na:

Grupa I - Lijekovi sa važeće Liste lijekova čije propisivanje i izdavanje se finansira na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona (A, B, C i D lista lijekova).

Grupa II - Inzulini sa A liste lijekova, čije propisivanje i izdavanje se finansira teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona.

Grupa III - Lijekovi sa posebnim odobrenjem koje prema medicinskim indikacijama odobrava Komisija za razmatranje zahtjeva osiguranih lica Zeničko-dobojskog kantona pri Zavodu zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona.

Grupa IV - Lista ampuliranih lijekova za primarnu zdravstvenu zaštitu javnih ugovornih ustanova Zeničko-dobojskog kantona.

Grupa V - Bolnička Lista lijekova Zeničko-dobojskog kantona, koja se primjenjuje u ugovornim bolničkim ustanovama.

Grupa VI - Lijekovi čije finansiranje se vrši od strane Fonda solidarnosti - vertikalni program.

Na osnovu Odluke o osnovama, kriterijima i mjerilima za zaključivanje ugovora između Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona i zdravstvenih ustanova (broj: 02-37-14972/19 od 04.10.2019. godine), koja je u primjeni od 01.01.2020. godine, zdravstvene ustanove su dužne da učestvuju u pokriću iskazanog prekoračenja potrošnje lijekova u odnosu na ugovorena sredstva, dok se uštede za potrošnju lijekova u cjelosti ustupaju zdravstvenim ustanovama, uz obavezu domova zdravlja da pripadajuće efekte prekoračenja i ušteta doznače Kantonalnoj bolnici Zenica i Općoj bolnici Tešanj.

4.7.1. Pregled potrošnje lijekova za period 01.01. - 31.12.2020. godine zajedno sa prekoračenjima i uštedama potrošnje u odnosu na opredjeljeno-ugovorena sredstva

(TABELA 8.)

R/B	ZDRAVSTVENA USTANOVA	POTROŠNJA ZA PERIOD I - XII 2020.	UGOVORENA GODIŠNJA SREDSTVA 2020.	INDEX (2/3)	PREKORAČENJE	UŠTEDA
	1	2	3	4	5 (2 - 3)	6 (3 - 2)
1	DZ BREZA	993.554,19	814.587	121,97	178.967,19	0,00
2	DZ KAKANJ	2.652.043,77	2.242.706	118,25	409.337,77	0,00
3	DZ MAGLAJ	1.443.494,67	1.267.590	113,88	175.904,67	0,00
4	DZ OLOVO	759.996,68	637.825	119,15	122.171,68	0,00
5	DZ TEŠANJ	3.065.400,77	2.462.439	124,49	602.961,77	0,00
6	DZ VAREŠ	572.694,03	484.716	118,15	87.978,03	0,00
7	DZ VISOKO	2.735.997,85	2.372.182	115,34	363.815,85	0,00
8	DZ ZAVIDOVIĆI	1.951.506,98	2.062.709	94,61	0,00	111.202,02
9	DZ ZENICA	7.033.351,51	6.935.674	101,41	97.677,51	0,00
10	DZ ŽEPČE	1.659.562,43	1.497.561	110,82	162.001,43	0,00
11	DZ DOBOJ-JUG	566.563,59	279.434	202,75	287.129,59	0,00
12	DZ USORA	226.661,29	237.383	95,48	0,00	10.721,71
	UKUPNO	23.660.827,76	21.294.806,00	111,11	2.487.945,49	121.923,73

Ukupno prekoračenje potrošnje lijekova za izvještajni period iznosi 2.487.945,49 KM ili 11,11% u odnosu na opredjeljeno-ugovorena sredstva sa zdravstvenim ustanovama. Dva doma zdravlja ostvarila su uštedu potrošnje lijekova u iznosu od 121.923,73 KM.

U skladu sa članom 29. Odluke o osnovama, kriterijima i mjerilima za zaključivanje ugovora između Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona i zdravstvenih ustanova broj: 02-37-14972/19 od 04.10.2019. godine) službe domova zdravlja dužne su da vrše kontrolu propisivanja i potrošnje lijekova po vrsti, obimu i šiframa doktora. U slučaju prekoračenja planirane (ugovorene) potrošnje zdravstvene ustanove su u obavezi da

učestvuju u pokriću iskazanog prekoračenja u iznosu od 20%, a 80% prekoračenja potrošnje lijekova pada na teret Zavoda.

Na osnovu člana 31. i člana 32. Odluke o osnovama, kriterijama i mjerilima za zaključivanje ugovora između Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona i zdravstvenih ustanova (broj: 02-37-14972/19 od 04.10.2019. godine), zdravstvene ustanove koje su u periodu od 01.01. - 31.12.2020. godine ostvarile uštedu za potrošnju lijekova sa esencijalne liste su:

(TABELA 9.)

R/B	ZDRAVSTVENA USTANOVA	IZNOS/KM
1	DZ ZAVIDOVIĆI	111.202,02
2	DZ USORA	10.721,71
UKUPNO		121.923,73

Ušteda potrošnje lijekova u odnosu na ugovorena sredstva ustupljena je zdravstvenim ustanovama na sljedeći način:

(TABELA 10.)

R/B	ZDRAVSTVENA USTANOVA	DOM ZDRAVLJA	POTRAŽIVANJA KB ZENICA OD DZ	POTRAŽIVANJA OB TEŠANJ OD DZ
1	DZ ZAVIDOVIĆI	100.756,61	10.006,33	439,08
2	DZ USORA	8.373,24	113,50	2.234,97
UKUPNO		109.129,85	10.119,83	2.674,05

4.7.2. Tabelarni prikaz potrošnje inzulina sa Liste

(TABELA 11.)

INZULINI ZA PERIOD I-XII 2020	INZULINI ZA PERIOD I-XII 2019	INDEX 2020/2019
5.931.822,91	5.677.342,29	104,48

Iz tabele se može vidjeti da je potrošnja inzulina veća za 4,48% u 2020. godini u odnosu na potrošnju inzulina iz 2019. godine.

4.7.3. Tabela prikaz rashoda lijekova i inzulina sa esencijalne liste

(TABELA 12.)

VRSTA LIJEKOVA	POTROŠNJA ZA PERIOD I - XII 2020	POTROŠNJA ZA PERIOD I - XII 2019	INDEX 2020/2019
INZULINI	5.931.822,91	5.677.342,29	104,48
LIJEKOVI SA ESENCIJALNE LISTE	23.285.162,39*	23.055.854,42	100,99
UKUPNO:	29.216.985,30	28.733.196,71	101,68

(*) U tabeli rashoda za lijekove stavka lijekovi sa esencijalne liste iskazana je nakon provedenih knjiženja za namirenje prekoračenja i ušteda zdravstvenim ustanovama

Ukupna potrošnja lijekova i inzulina sa Esencijalne liste u 2020. godini veća je za 1,68% u odnosu na 2019. godinu. Razlog porasta potrošnje lijekova jeste izmjena i dopuna Liste lijekova novim zaštićenim nazivima, oblicima, pakovanjima i jačinama lijekova, uz nastavak primjene olabavljenih kriterija za pisanje određenih lijekova (grupa antiasmatika, antipsihotika i urologika).

Evidentan je porast određenih bolesti na kantonu u odnosu na predhodnu godinu (kardiovaskularna oboljenja, maligna oboljenja, dijabetes i stanje pandemije koronavirusa „Covid-19“), što je dovelo do porasta potrošnje lijekova sa Liste. Sve navedeno je uticalo da i pored povećanja planiranih sredstava ista nisu bila dovoljna za finansiranje Liste lijekova.

4.7.4. Tabela prikaz ukupnih rashoda lijekova sa esencijalne liste, inzulina i lijekova po posebnom odobrenju

(TABELA 13.)

VRSTA LIJEKOVA	POTROŠNJA ZA PERIOD I - XII 2020	POTROŠNJA ZA PERIOD I - XII 2019	INDEX 2020/2019
INZULINI	5.931.822,91	5.677.342,29	104,48
LIJEKOVI SA ESENCIJALNE LISTE	23.285.162,39*	23.055.854,42	100,99
LIJEKOVI PO POSEBNOM ODOBRENJU	782.416,74	801.238,30	97,65
UKUPNO:	29.999.402,04	29.534.435,01	101,57

(*) U tabeli rashoda za lijekove stavka lijekovi sa esencijalne liste iskazana je nakon provedenih knjiženja za namirenje prekoračenja i ušteda zdravstvenim ustanovama

Lijekovi po posebnom odobrenju se odobravaju u skladu sa Odlukom vlade ZDK (broj: 02-37-10087/18 od 14.06.2018. godine) a prema medicinskim indikacijama i na osnovu

medicinskih dokaza za određena dijagnosticirana stanja odobravaju se najčešće sljedeći lijekovi: specijalna hrana za oboljele od celijakije, hrana za oboljele od fenilketonurije, hormon rasta, ampule Clexanea, itd., koje odobrava Komisija za razmatranje zahtjeva osiguranih lica Zeničko-dobojskog kantona.

Za lijekove po posebnom odobrenju u 2020. godini utrošeno je 782.416,74 KM, što je za 2,2% manje u odnosu na planirana sredstva i manje za 2,35% u odnosu na 2019. godinu.

4.7.5. Tabela prikaz potrošnje lijekova po posebnom odobrenju

(TABELA 14.)

LIJEKOVI PO POSEBNOM ODOBRENJU ZA PERIOD I - XII 2020	LIJEKOVI PO POSEBNOM ODOBRENJU ZA PERIOD I - XII 2019	FINANSIJSKI PLAN ZA PERIOD I - XII 2020. GODINE	INDEX 1/3	INDEX 1/2
1	2	3	4	5
782.416,74	801.238,30	800.000,00	97,80	97,65

Zavod je do sačinjavanja ovog Izvještaja o poslovanju za 2020. godinu, a u skladu sa članom 31. i članom 32. Odluke o osnovama, kriterijama i mjerilima za zaključivanje ugovora između Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona i zdravstvenih ustanova (02-37-14972/19 od 04.10.2019. godine) i Odlukom Upravnog odbora (broj: 01-100-40-347/21 od 16.02.2021. godine), domovima zdravlja koji su ostvarili uštede ustupio iznos od 121.923,73 KM, te proveo knjiženja u svojim poslovnim knjigama.

Ukupna potrošnja lijekova sa esencijalne liste, inzulina i lijekova po posebnom odobrenju veća je za 1,57% ili za 464.967,03 KM u odnosu na 2019. godinu.

Zbog enormnog porasta potrošnje lijekova a u skladu sa članom 11. stav 3. Odluke o listi lijekova donešen je Pravilnik o dodjeli, oduzimanju i privremenoj suspenziji šifri ljekarima za propisivanje lijekova sa liste. Formirana je stručna komisija koja permanentno vrši kontrolu ispravnosti propisivanja lijekova sa liste, tačnije kontrolu primjene važećih kriterija.

Troškovi lijekova predstavljaju treću po veličini stavku u okviru rashoda Finansijskog plana. Kontrola pisanja i izdavanja lijekova sa Liste može znatno utjecati na pozitivno ili negativno poslovanje Zavoda. Imajući u vidu navedeno, stavka potrošnje lijekova sa Liste pod stalnim je nadzorom Stručne službe Zavoda, s ciljem uredovanja neopravdanog pisanja i izdavanja lijekova, a da pri tome ne budu uskraćena prava osiguranim licima na lijekove.

Nastavit će se i dalje sa informatičkim praćenjem i kontrolom potrošnje lijekova uz obavezu sačinjavanja informacija o potrošnji lijekova sa Liste.

Na samom kraju analize važno je istaći da se Lista lijekova Zeničko-dobojskog kantona prema broju lijekova i potrošnji, nalazi na trećem mjestu u Federaciji Bosne i Hercegovine odmah iza Sarajevske i Tuzlanske Liste lijekova.

Prilikom izrade presjeka stanja za period I - XII 2020. godine, bilo je vidljivo da će biti ostvareno prekoračenje potrošnje u odnosu na planirana sredstva za lijekove sa Esencijalne liste u kantonu. Shodno naprijed navedenom, u iznosu od 250.000,00 KM uvećana je planska veličina Odlukom o preraspodjeli sredstava od ostvarenih ušteda za pokriće dijela prekoračenja u Finansijskom planu za period I - XII 2020. godine (broj: 01-100-36-286/20 od 30.12.2020. godine).

4.8. Ortopedske sprave i pomagala

Ortopedske sprave i pomagala se odobravaju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja po prijedlogu ljekara specijaliste osiguranog lica.

Pravo na ortopedsku, optička i druga pomagala propisano je Zakonom, a način i uslovi ostvarivanja tih prava Odlukom o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/18) koja je u primjeni od 21.09.2018. godine.

Za ove namjene utrošena su sredstva od 4.570.918,00 KM, što je 71,42% planiranih sredstva u Finansijskom planu za 2020. godinu i manje za 19,5% u odnosu na isti period 2019. godine.

Po vrstama pomagala ovi troškovi iznose:

(TABELA 15.)

RB	VRSTA POMAGALA	2020	2019	INDEX 2020/2019
1	Ortopedske sprave i pomagala	1.293.671	1.899.149	68,12
2	Optička pomagala	30.119	52.352	57,53
3	Slušni aparati	231.584	319.426	72,50
4	Pomagala za samodavanje inzulina	307.854	283.253	108,69
6	Protetske i ortodonske usluge	119.860	161.661	74,14
7	Očna proteza	2.000	1.250	160,00
8	Pomagala za samodavanje inzulina - trakice	301.243	323.288	93,18
9	Ortopedska pomagala - pelene	812.646	1.037.084	78,36
10	Ostala ortopedska pomagala - vrećice	1.074.748	1.080.242	99,49
11	Ostala ortopedska pomagala - vaskularna proteza	3.557	4.493	79,16
12	Uređaj za govor	2.535	5.200	48,75
13	Troškovi pejsmejкера	59.943	101.565	59,02
14	Inplatacioni materijal (PSDB Doboj-jug)	287.528	279.433	102,90

15	Inplatacioni materijal (KB Zenica i ostali)	43.629	129.839	33,60
UKUPNO:		4.570.918	5.678.235	80,50

Ovdje je važno naglasiti da u ostala ortopedska pomagala (1.293.671,00 KM) ubrajamo razne oblike sanitarnih sprava i pomagala, urinarnih kondoma i stoma program. Značajan dio ovih sredstava odvaja za RVI paraplegičare, zbog finansiranja dodatnih prava na sanitarno-higijenska pomagala.

Prilikom izrade presjeka stanja za period I - XII 2020. godine bilo je vidljivo da će biti ostvarena ušteda potrošnje u odnosu na planirana sredstva za ortopedske sprave i pomagala. Shodno naprijed navedenom iznos od 485.807,00 KM je preraspoređen na rashodovne stavke koje su ostvarile prekoračenje potrošnje u odnosu na planirana sredstva u skladu sa Odlukom Upravnog odbora o preraspodjeli sredstava od ostvarenih ušteda za pokriće dijela prekoračenja u Finansijskom planu za period I - XII 2020. godine (broj: 01-100-36-826/20 od 30.12.2020. godine).

Proširena su prava osiguranih lica kod korištenja inzulinskih pumpi, trakica za mjerenje šećera u krvi, jednokratnih pelena za djecu i odrasle na način povećanja broja pomagala i labavljanje kriterija za propisivanje istih. Postignuto je sniženje cijena pomagala u procentu od 5-10% te je poboljšana kontrola načina ovjere određenih pomagala u skladu sa komisijskim načinom odobravanja, a u radu komisije učestvuje specijalista ortoped.

4.9. Usluge održavanja mreže zdravstvenog informacionog sistema u Zeničko-dobojskom kantonu

Zavod je za održavanje mreže zdravstvenog informacionog sistema u Zeničko-dobojskom kantonu u 2020. godini utrošio 10.419,00 KM ili 52,10% planiranih sredstava u Finansijskom planu.

Tender za održavanje (AIS i BIS) obustavljen je od strane Ureda za razmatranje žalbi na osnovu žalbi ponuđača.

5. Refundacija bolovanja preko 42 dana

Refundacija naknade za bolovanje preko 42 dana predstavlja zakonsko pravo poslodavca, koji redovno izmiruju tekuće obaveze na refundaciju naknade plaće i pripadajućih doprinosa usljed bolovanja zaposlenika koje traje duže od 42 dana.

Ovo pravo osiguranici ostvaruju u skladu sa primjenom Zakona o zdravstvenom osiguranju i Pravilnikom o refundaciji naknade plate za vrijeme privremene spriječenosti za rad na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona (broj: 01-100-16-171/20 od 23.03.2020. godine), a u kojem je definisan postupak i način ostvarivanja ovog prava, te najniži i najviši iznos naknade koju Zavod refundira.

Za refundaciju naknade bolovanja preko 42 dana Zavod je izdvojio 6.765.856.00 KM ili 58.83% planiranih sredstva, što je manje za 6.266.163.00 KM ili 48,08% u odnosu na isti period prošle godine.

Ovo je rezultat pojačanih kontrola bolovanja i novog ustroja Komisije za kontrolu privremene spriječenosti za rad preko 42 dana pri Kantonalnom zavodu za medicinu rada i sportsku medicinu, kao i ubrzanja dijagnostike i liječenja osiguranika koji se nalaze na bolovanju.

Pooštrena kontrola vođenja privremene spriječenosti za rad se ogleda u svakodnevnom učešću predstavnika Zavoda u radu prvostepene ljekarske komisije.

5.1. Tekući transferi neprofitnim organizacijama

U skladu sa usvojenim Finansijskim planom i Odlukom o načinu izvršavanja Finansijskog plana Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu, Upravni odbor Zavoda je donio Kriterije za plasman tekućih transfera zdravstvenim ustanovama, neprofitnim organizacijama i pojedincima za potpore projektima iz oblasti zdravstvene zaštite (broj: 01-100-5-42/19) za pojave epidemija, kod elementarnih nepogoda kada je ugrožena redovna djelatnost zdravstvenih ustanova, za učestvovanje u projektima edukacije koji su neophodni za nove medicinske procedure i postupke i drugim slučajevima kada se to ocijeni neophodnim na zahtjev zdravstvene ustanove, za finansijske potpore udruženjima vezano za projekte iz oblasti zdravstvene zaštite i ostalim opravdanim slučajevima.

Odobranje sredstava vršilo se na osnovu dokumentovanih zahtjeva podnesenih Zavodu, a svi podneseni zahtjevi koji su ispunjavali kriterije su pozitivno riješeni.

Sredstva u iznosu do 1.500,00 KM odobrava direktor Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona.

Sredstva preko 1.500,00 KM na prijedlog direktora odobrava Upravni odbor Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona.

Utrošena su sredstva u iznosu od 10.406,00 KM, što je 20,81% planiranih sredstava u Finansijskom planu, s tim da su svi zahtjevi koji su podneseni i ispunjavaju kriterije odobreni.

5.2. Ustupljena participacija

Prema Odluci o ustupanju sredstava neposrednog učešća osiguranih lica u troškovima korištenja zdravstvene zaštite zdravstvenim ustanovama za period I - XII 2020. godine (broj: 01-100-39-337/21 od 04.02.2021. godine), Upravni odbor Zavoda je u vidu granta zdravstvenim ustanovama sa područja kantona ustupio 189.440,40 KM što je 31,57% planiranih sredstava za 2020. godinu.

Manja naplata participacije je rezultat manjeg broja zdravstvenih usluga uslijed pandemije koronavirusa „Covid-19“.

5.3. Materijalni troškovi Stručne službe Zavoda i kapitalni izdaci

Za materijalne troškove Stručne službe Zavoda u 2020. godini, utrošena su sredstva u iznosu od 3.588.410,00 KM, što je za 934.590,00 KM ili 20,66% manje od planiranih.

Ova sredstva se odnose na finansiranje Zavoda i u strukturi ukupnih rashoda i izdataka učestvuju sa 1,9%, što Zavod svrstava u red najjeftinijih Zavoda u Federaciji Bosne i Hercegovine kad je u pitanju finansiranje Stručne službe.

Najveću stavku u okviru materijalnih troškova Stručne službe Zavoda čine rashodi i izdaci za neto plaće i doprinosi iz plaća i u strukturi materijalnih troškova učestvuju sa 68,17%, dok ostali materijalni troškovi čine 31,83%.

U strukturi sredstava za plate sadržan je iznos cca 100.000,00 KM koji Zavod refundira od Službe za zapošljavanje po programima zapošljavanja. Zavod je u toku 2020.godine izvršio usklađivanje koeficijenata i satnice sa odredbama Kolektivnog ugovora.

U sjedištu Zavoda u Zenici i 12 poslovnica zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona zaposleno je 93 radnika.

Plaće su planirane u skladu sa važećom sistematizacijom radnih mjesta Zavoda, Odlukom o utvrđivanju koeficijenata vrijednosti radnih mjesta i Pravilnikom o radu Zavoda.

U narednom pregledu analitički su prikazane vrste i nivo izdataka iz ove oblasti.

5.3.1. Pregled materijalnih troškova Službe Zavoda za period 01.01. - 31.12.2020. godine

(TABELA 16.)

R/B	RASHODI/IZDACI	OSTVARENJE		FINANSIJSKI PLAN 1 - XII 2020	INDEX	
		1 - XII 2020	1 - XII 2019		(3/4)	(3/5)
1	2	3	4	5	6	7
1	Bruto plaće i naknade plaća	2.205.314	1.804.955	2.615.000	122,18	84,33
2	Naknade troškova zaposlenih	375.392	316.214	485.000	118,71	77,40
3	Doprinosi poslodavca	241.056	193.454	275.000	124,61	87,66
4	Putni troškovi	4.774	5.361	10.000	89,04	47,74
5	Izdaci za energiju	63.616	60.413	80.000	105,30	79,52
6	Izdaci za komunikaciju, internet za zdravstveni informacijski sistem ZDK	82.109	81.109	150.000	101,23	54,74
7	Izdaci za komunalne usluge	21.692	22.248	30.000	97,50	72,31
8	Administrativni materijal i sitan inventar	31.323	20.083	80.000	155,97	39,15
9	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	7.529	4.139	10.000	181,91	75,29
10	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	6.510	7.840	8.000	83,04	81,38
11	Izdaci za tekuće održavanje	18.222	11.211	90.000	162,53	20,25
12	Izdaci osiguranja	6.382	5.696	15.000	112,04	42,55
13	Usluge bankarskog i platnog prometa	5.038	6.117	9.000	82,36	55,98

14	Izdaci za negativne kursne razlike	0	0	1.000	0,00	0,00
15	Izdaci za informisanje (reklamni materijal za markice, oglašavanje i reprezentacija)	20.136	18.345	65.000	109,77	30,98
16	Usluge za stručno obrazovanje	7.980	4.500	10.000	177,33	79,80
17	Stručne usluge	7.831	11.406	15.000	68,66	52,21
18	Zatezne kamate i troškovi spora	13.735	22.254	35.000	61,72	39,24
19	Izdaci po osnovu drugih samostalnih djelatnosti i povremenog samostalnog rada (ljekarske komisije i upravni odbor)	378.420	349.386	450.000	108,31	84,09
20	Ostale nespomenute usluge i dažbine	3.302	156	10.000	2.116,62	33,02
21	Otpis nenaplativih potraživanja	88.049	182.336	60.000	48,29	146,75
22	Drugi tekući rashodi	0	44.830	20.000	0,00	0,00
UKUPNO		3.588.410	3.172.053	4.523.000	113,13	79,34

U toku 2020. godine zbog pandemije koronavirusa „Covid-19“ i uvedenih novih dodatnih aktivnosti na kontroli bolovanja, kontroli propisivanja lijekova, kontroli ovjere ortopedskih pomagala, izvršena je popuna neophodnih radnih mjesta na određeno vrijeme za obavljanje navedenih poslova. Efekti rada, iako u izuzetno teškim okolnostima pandemije koronavirusa „Covid-19“ su rezultirali smanjenjem rashoda na stavkama bolovanja u iznosu od 6.626.163,00 KM i ortopedskim pomagalima ali ne na štetu krajnjih korisnika već smanjenjem marže dobavljača sa 30% na 20% u iznosu od 1.107.317,00 KM.

Uštede na ovim stavkama su značajno doprinijele ostvarenju rezultata poslovanja Zavoda koji je ostvario višak prihoda nad rashodima u iznosu od 773.345,00 KM.

Napominjemo da je ostvarenih prihod dana 31.12.2020.godine iznosio 366.275,82 KM što je uticalo na finansijski rezultat, a sredstva se iz objektivnih razloga nisu mogla raspodijeliti zdravstvenim ustanovama.

Napominjemo da Zavod prema broju osiguranih lica spada među tri najveća zavoda zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Herecegovine, ali je po broju uposlenih radnika Zavod zdravstvenog osiguranja sa najmanjim brojem uposlenih radnika (93), a Tuzlanski zavod zdravstvenog osiguranja zbog usporedbe ima na dan 30.06.2020. godine 135 zaposlenih.

Kvalifikaciona struktura zaposlenih:

(TABELA 17.)

KVALIFIKACIJA	BROJ PLANIRANIH RADNIH MJESTA PO SISTEMATIZACIJI	2020 na dan 31.12.

1	2	3
VSS	25	17
VŠ / VSS	34	22
SSS	55	40
KV / SSS	4	2
NS	15	12
SVEGA:	133	93

Za kapitalne izdatke Zavod je u 2020. godini izdvojio ukupno 185.254,00 KM, što je 7,93% planiranih sredstava.

Kapitalni izdaci po namjeni dati su u sljedećoj tabeli:

(TABELA 18.)

RB	NABAVKA	IZNOS
1	Nabavka namještaja	605,00
2	Nabavka kompjuterske	67.916,00
3	Nabavka opreme za prenos podatka i glasa	195,00
4	Nabavka ostalih uredskih strojeva	34.352,00
5	Nabavka motornog vozila	63.500,00
6	Strojevi, uređaji, alati i instalacije	1.433,00
7	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava (licence)	17.253,00
UKUPNO:		185.254,00

Manje ostvarenje na ovoj stavci rezultat je racionalne potrošnje zavoda u skladu sa mjerama štednje zbog proglašenog stanja prirodne nesreće.

6. FINANSIJSKI REZULTAT

Analizom ostvarenja prihoda i rashoda u prvom i drugom kvartalu 2020. godine utvrđeno je da je ostvarenje prihoda manje od planiranog. Razlog manjeg ostvarenja prihoda je zbog pandemije izazvane koronavirusom „Covid-19“ i izostankom uplata od strane rudnika. Zavod je u toku godine poduzeo niz mjera na smanjenju rashoda i izdataka sa ciljem uravnoteženja prihoda i rashoda. Značajno smanjenje rashoda kao rezultat poduzetih mjera je na stavkama refundacije bolovanja, ortopedske sprave i pomagala i kapitalni izdaci. Poduzetim mjerama na smanjenju rashoda i izdataka, Zavod je ostvario višak prihoda u 2020. godini, čime su stvorene pretpostavke za povećanje sredstava zdravstvenim ustanovama u 2021. godini, što je stvorilo osnov za potpisivanje kolektivnog ugovora zdravstvenih radnika. Sredstva koja su obezbijeđena zdravstvenim ustanovama za ispunjavanje novog kolektivnog ugovora od strane Zavoda, u Finansijskim planovima Zavoda za 2020. i 2021. godinu iznose 9.917.000,00 KM. Navedenim sredstvima je zdravstvenim radnicima obezbijeđena najviša satnica u Federaciji Bosne i Hercegovine koja iznosi 2,60 KM. Racionalnim poslovanjem i poduzetim mjerama, Zavod je uspio održati stabilnost zdravstvenog sistema u finansijskom smislu, a obezbjeđenjem sredstava za potpisivanje kolektivnog ugovora za zdravstvene radnike izbjegnuti su štrajkovi što je bio slučaj u većini kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Sumiranjem podataka o ukupnim prihodima i primicima te rashodima i izdacima Zavod je u 2020. godini ostvario višak prihoda i primitaka (suficit) nad rashodima i izdacima u iznosu od 773.345,00 KM. Kumulativni višak prihoda (2018., 2019. i 2020. godina) na dan 31.12.2020. godine iznosio je 1.842.701,86 KM. Odlukom Upravnog odbora Zavoda 1.000.000,00 KM viška prihoda izdvojeno je u zakonske rezerve. Nakon izdvajanja u zakonske rezerve ostatak viška prihoda nad rashodima na dan 31.12.2020. godine iznosi 842.701,86 KM i koristit će se za tekuće namjene.

PERIOD POSLOVANJA	I - XII 2020	I - XII 2019
A. PRIHODI-PRIMICI	188.845.285	198.814.365
B. RASHODI-IZDACI	188.071.940	197.991.114
VIŠAK PRIHODA/RASHODA	773.345	823.251

Broj: 01-100-41-363/21
Zenica, februar 2021. godine

**PREDSJEDNIK
UPRAVNOG ODBORA**

Almir Redžić, dipl. pravnik

ZAVOD ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA
UPRAVNI ODBOR

Broj: 01-100-41-364/21
Zenica, 26.02.2021. godine

Na osnovu člana 93. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19), člana 103. stav 1. alineja 4. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 30/97, 7/02, 70/08, 48/11 i 36/18), člana 19. i 28. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 69/14, 14/15, 4/16 i 19/18), člana 19. i 22. Uredbe o računovodstvu budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 34/14), Računovodstvenih politika za Federalne budžetske korisnike Klasa 7 - tačka 79 raspored prihoda („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 58/16), člana 18. Statuta Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona, i člana 25. Odluke o izvršavanju Finansijskog plana Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu, Upravni odbor Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona na 41. sjednici, održanoj 26.02.2020. godine, donio je

ODLUKU

**o usvajanju godišnjeg obračuna sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja
Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu**

I

Usvaja se godišnji obračun Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu, u kojem su iskazani sljedeći rezultati poslovanja:

I - PRIHODI I PRIMICI	188.845.285
II - RASHODI I IZDACI	188.071.940
III - VIŠAK PRIHODA	773.345,00

II

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

DOSTAVLJENO:

- 1x Ministarstvo zdravstva ZDK,
- 1x Vlada Zeničko-dobojskog kantona
putem Ministarstva zdravstva ZDK,
- 1x Komisija za popis obračuna i potraživanja,
- 1x Direktor Zavoda,
- 2x Pomoćnik direktora,
- 2x Služba za pravne i opće poslove (U.O.),
- 1x Služba za sprovođenje zdravstvenog osiguranja
i analitičko-planske poslove,
- 1x Služba za finansijske i računovodstvene poslove i
- 1x a/a.

**PREDSJEDNIK
UPRAVNOG ODBORA**

Almir Redžić, dipl. pravnik